

TÖP'e katıl!

Halkın iktidarını, halkın cumhuriyetini, halkın anayasasını birlikte kazanacağız!

toplumsal özgürlük

5 TL / 15 Ocak - 15 Şubat 2023

Seçimlere giderken: gündelik sorunların devrimci dönüşümü

Toplumsal Özgürlük Partisi

"Her an her şeyin olabilir" cümlesinde geçen her şeyin olduğunu görüyoruz. Hemen her hafta yeni ve bir o kadar büyük gündemin içerisinde buluyoruz kendimizi. Buna yeni normalimiz gözüyle bakmalıyız. Yeni normalin birinci kuralı, yeni normalde bu da olmaz demek yasaktır. Erken ve kesin konuşmak yanılgılara yol açabilir. Her şey olabilir, oldu, oluyor, daha da olacak. İdeal dünya düzenimiz sınıfsız, sömürüsüz, adilce kurgulanmış bir dünya düzeni. Kimsenin aç yatmadığı, kimsenin evsiz ve işsiz olmadığı, özel mülkiyetin kaldırıldığı bir düzen bu.

(...) *Devamı 2. sayfada*

Fotoğraf: Gözde Meydan/Evrensel

Halka açılan savaşa karşı örgütlü mücadele!

Halkın çıkarlarını savunacak olan özne halkın kendi ittifakıdır. Emek ve Özgürlük İttifakı gerçekleştirmeye başladığı halk buluşmaları ve mitinglerle halkın gerçek ittifakı olma yolunda.

Ardı ardına mahkeme kararları yağdırıyorlar.
Şebnem Korur Fincancı davası, HDP'ye yönelik mali yaptırımlar, İmamoğlu davası… Mahkemeler, baş döndürücü bir hızla şeflerinin talimatlarını yerine getiriyorlar. Bu mahkemeler, rejimin dönüşümünün hızlanmasında kilit rol oynuyorlar. Aceleleri var çünkü durmak ve soluklanmak mümkün değil.
Mecbur oldukları için saldırdılar, saldırıyorlar, saldıracaklar. Seçimler milyonlarca insana karşı girişilen bir savaşa dönüştürüldü. Hukuksal kılıf bulmak zorunda da hissetmiyorlar. Her şey keyfi, her şey şeflerin ayakta kalabilmeleri için kurgulanıyor. Önce yapıp sonra "hukuk"unu, yasasını uyduruyorlar!

Diz çöktürmek istiyorlar

6'lı Masası da Cumhur İttifakı da aynı konular etrafında tartışıp halkı manipüle ediyorlar. Ekonomik kriz, yoksulluk, işsizlik, pahalılık değil; varsa yoksa aday konuşuluyor. Bir aday çıkacakmış da hepimizi kurtaracakmış gibi!
Oysa öyle bir şey yok.
Halkın iyice diz çöktüğü, belinin büküldüğü bir durumu hepsi de istiyorlar. Çünkü ayağa kalkan, hakkını arayan, demokratik bir düzen için mücadele eden bir halk bu soygun ve vurgun düzenini rahatsız eder. Hiçbiri bu düzenin aksamasını istemedikleri için ve hepsi de aç kalan milyonların yıkıcı gücünü çok iyi bildikleri için halkın diz çökmesini yeğliyorlar.

Koltuk kavgası değil halkın kavgası

Cumhurbaşkanlığı makamı hepsinin iştahlarını kabartıyor. Cumhurbaşkanının sahip olduğu geniş yetkiler hepsinin ağzını sulandırıyor. Bu yüzden adaylık kavgasına tutuştular. Hiçbirinin halkın durumunu düşünmediği buradan bir kez daha anlaşılıyor. Dertleri makam, o makamın sahip olduğu yetkiler, yetkilerle sermaye sınıfına sağlayacakları devasa servetler…
Oysa bir de biz varız. Halk.
Bizim kavgamız demokratik halkçı bir düzen için. Bizim kavgamız herkesin insanca, onurlu bir biçimde yaşayabileceği bir demokratik cumhuriyettir. Onlar kavgalarını sürdüredursunlar.
Biz halkın kavgasını yükseltelim.

Kula kulluk ekonomisini sınıf siyaseti bitirecek!

Perihan Koca

2023'e zengin ve yoksul arasındaki makasın giderek açıldığı derin yoksullaşma koşullarında girdik. Enflasyon karşısında hükmünü henüz açıklamadan yitirmiş olan ve lütuf gibi sunulan yüzde 54'lük asgari ücret zammı açlık sınırına endekslenmiş ve işçi sınıfının asgari değil genel ücretine dönüşmüş vaziyette.

Hayat pahalılığı her geçen gün artarken alım gücü de giderek azalıyor. Üstelik, ücretler hızla vergi dilimine girerek daha cebe girmeden eriyor. Vergide adaletsizlik, gelir vergisi dilimleriyle iyiden iyiye perçinleniyor.

(...) *Devamı 6. sayfada*

İstanbul İstanbul olalı görmedi böyle kaos!

İktidar, HDP'li belediyelerde uyguladığı tarifeyi İstanbul'da da uygulama peşinde.

3

Çocuk politikası dergisi Çember çıktı!

Çember dergi, derdi çocuklar, çocukların da özne olduğu bir yaşam olan herkesin dergisi.

6

"Kirli" havayı dağıtmanın imkanları

Ekoloji hareketi, talepleri ve siyasal programı ile döneme özgün sözünü söyleyecek.

11

Seçimin anahtarı Moskova'dan mı geçiyor?

Berk Deniz

Geçtiğimiz günlerde Meclis Başkanı Mustafa Şentop, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Nobel Barış Ödülü'ne adaylığı konusunda başvuru yaptığını belirterek, "Benim başvurum var. Farklı ülkelerden meclis başkanları ve milletvekillerinin başvuruları da olacak" dedi.

Tahıl koridoru, esir takasları, Rusya ile Suriye'de yapılan ortak görevler, Afrika ülkelerine yönelik silah ve altyapı yatırımları…

(...) *Devamı 5. sayfada*

Atı alan Üsküdar'ı geçebilecek mi?

Tıpkı Taksim patlamasında olduğu gibi, Sinan Ateş cinayetinde açığa çıkanlar da iktidar alanındaki güçlerin istediklerini yapmakta zorlandığını ve güç yetmezliği yaşadığını gösteriyor.

Oğuzhan Kayserilioğlu

Seçim sürecinin, iktidar tarafından halka ve ülkeye açılmış bir örtülü savaş olarak planlandığını herkesin görebileceği açıklıkta günbegün yaşıyoruz.
Her an her şeyin olabileceği bir keyfilik hükmünü yürütüyor. İktidar, seçim gününü bile bir hile aracına dönüştürmüş durumda. Hukuk, kaotik zamanlara özgü bir yapıya büründü: Güçlü olanın borusu ötüyor; devleti işgal etmiş olan iktidarın iradesi kanun hükmünde!
İktidarın yancısı Perinçek çekinmeden söylüyor zaten: "Hukuk siyasetin köpeğidir!"
İktidar, her türlü özerkliğini tasfiye ederek emir-komuta düzeyinde kendisine bağladığı devletin şiddet araçlarıyla halka karşı güç kullanmaktan çekinmiyor, artık istenmediği halde kendisini topluma dayatıyor.
Şiddetle birlikte muazzam bir medya ordusu bin bir biçime bürünerek ve günün her saatine hatta anına arsızca yayılarak bilinçleri esir almaya çalışıyor.
Şiddet ve yalan da yetmiyor, bin bir hile, tuzak ve oyun toplumsal ve siyasal yaşamın içine sürekli boca ediliyor.
İktidarın hedefi, kaybedeceği ortaya çıkan seçimi ne pahasına olursa olsun kazanmak!

(...) *Devamı 4. sayfada*

POLİTİKA

Seçimlerde yükselen politik atmosferi devrimci stratejik amaçlara yönlendirmek için çalışacağız.

Seçimlere giderken: gündelik sorunların devrimci dönüşümü

Seçimler sürecinde oluşan politik ortam düzenin vurguncu, soyguncu, milyonların yaşamlarını yıkıma uğratan niteliğinin teşhir edilmesi için fırsatlar sunar. Düzen partileri ile onların temsilci ve adaylarının gerçek niyetlerini, siyasal doğalarını teşhir etmek, düzenin işçi, kadın, doğa düşmanı, tekçi ve ayrımcı içeriğini ortaya koymak için de fırsatlar sunar seçimler.

Toplumsal Özgürlük Partisi

(...) *1. sayfadan devam*

İşçi sınıfının devrimci iktidarı er geç kurulacak. Ancak bu iktidara giden yol şimdinin çelişkilerinden geçer. Kitleler, verili koşullarda mücadeleye girerler. Bu verili koşullar bir yana bırakılarak olması gerekenin kendisine odaklanan bir politika kitlelerin devrimci potansiyelini açığa çıkaramaz.

Kitlelerin gündemi

Verili koşullar kitlelerin gündelik çelişkilerini ortaya çıkarır. Kitleler bu gündelik çelişkilerin çözümü için bilinçli ya da bilinçsiz bir biçimde mücadeleye girişirler. Mücadeleye girişirlerken kitleler, "Sınıfsız, sömürüsüz, adil bir dünya kurayım" bilinciyle hareket etmezler çoğu zaman. Kitlelerde devrimci/dünyayı dönüştürücü bilincin açığa çıkması ve kitlelerin buna stratejik bir hedef olarak yönelmesinin koşulu siyasal bir önderliğin bu yönelişi siyasal taktiklerle inşa etmesinden geçer. Kitleler mücadeleye kendi gündemleriyle girerler. Geçim sıkıntısı, adalet talebi, yaşam alanının korunması, kadın cinayetlerinin önlenmesi gibi… Bunların her biri gündelik yaşama yönelik düzenleme talepleri içerirler ve doğrusu bu düzenlemeler kendiliğinden bir devrimci dönüşüm yaratmazlar. Ancak politik bir önderlik hem bu hedeflerin daha ileriye taşınmaları için çalışır hem de kitlelerin gündemlerine yaptığı müdahalelerle onların stratejik bir hedefle bağlarını kurmalarını sağlar. Bunun birçok aracı vardır.

Düzenin teşhiri

Seçimler sürecinde oluşan politik ortam bunun yapılması için ayrıca fırsatlar sunar. Düzenin vurguncu, soyguncu, milyonların yaşamlarını yıkıma uğratan niteliğinin teşhir edilmesi için fırsatlar sunar. Düzen partileri ile onların temsilci ve adaylarının gerçek niyetlerini, siyasal doğalarını teşhir etmek, düzenin işçi, kadın, doğa düşmanı, tekçi ve ayrımcı içeriğini ortaya koymak için de fırsatlar sunar seçimler. Seçimlerde girilmeyen her mahalleye girecek, emekçilerin, yoksulların kadınların, gençlerin taleplerini bildirgeler haline getireceğiz. Bu bildirgelerimiz milyonların acil taleplerini yanı sıra orta ve uzun vadeli hedefler bütünleşerek stratejik dönüşüm programına dönüşecektir. Seçim kampanyamızda bir yandan Emek ve Özgürlük İttifakı'nın adaylarının seçimlerde parlamentoya girmeleri için çalışacak diğer yandan demokratik cumhuriyet propagandamızı gerçekleştireceğiz. İttifakın halkçı devrimci bir dönüşümün siyasal öncülüğüne sıçrayan bir kurucu siyasal blok olması için çalışacağız.

Tarihsel zamanların ittifakı: Emek ve Özgürlük İttifakı

Emek ve Özgürlük İttifakı'nın omuzlarındaki sorumluluk halkın çıkış olasılığının sorumluluğudur. O olasılık zor olduğu kadar acildir de.

Hatice Göz

Charles Dickens, "Zamanların en iyisiydi, zamanların en kötüsüydü hem akıl çağıydı hem aptallık hem inanç devriydi hem de kuşku, aydınlık mevsimiydi, karanlık mevsimiydi hem umut baharı hem de umutsuzluk kışıydı…" diyor Fransız Devrimi'nin hemen öncesindeki yıllarda yazdığı *İki Şehrin Hikâyesi* isimli romanında.

Böyle kritik zamanlar tarihte belki de defalarca kere, farklı biçimlerde yaşandı: Şimdi bizler de kendi zamanımızı yaşıyoruz.

Evet, bu zaman hızlanıyor, hızlandıkça yoğunlaşıyor. Olayların sayısı giderek artarken, şiddeti de tırmanıyor. Halkın karşısında en ufak bir kayba, tavize bile razı olmamak için canhıraş çalışıyorlar. İşleri belki de tarihte hiç olmadığı kadar zor. Ama aynı anda unutmamak gerekir ki tarihte hiç olmadıkları kadar da imkana, yol ve yönteme sahipler!

Halk güçleri ise kendi çıkışını arayıp bulma, o çıkışın yolunu direnerek inşa etme niyetinde kararlı. Tırnakla kazıyarak açılıyor o çıkış yolu. Yani, bizim de işimiz zor!

Kritik birkaç ay

Bu süreçte, halkın özneleşerek özgürleşmesinin zeminini olacak olan Emek ve Özgürlük İttifakı'nın tayin edici rolü de artıyor. Sorumluluğu da yapılanların ya da yapılmayan/yapılamayanların bedeli de ağırlaşıyor.

Geçtiğimiz birkaç ay boyunca daha "yavaş" hareket ettiğini söyleyebileceğimiz ittifakın aralık ayında dört ilde gerçekleştirdiği halk buluşmaları önemli bir ivme kattı. 15 Ocak İstanbul Kartal mitingi de bu ivmenin kendini sokakta, kalabalıklar içinde yeniden inşa ederek ilerlemesine olanak tanıyacaktır.

Önümüzdeki birkaç ay yalnızca seçim nedeniyle değil, bu seçime giden sürecin halkın özneleşmesinde, örgütlü bir güce dönüşmesinde de etkili olacağı nedeniyle de kritik, seçim buradaki önemli bir eşik. Faşizmi kurumsallaştırma derdiyle halka açılan savaşı her yandan şiddetlendiren ama aynı zamanda seçime giden süreçte sonrası hüsran olacak belli adımları da atmayı ihmal etmeyen iktidar; diğer tarafta 6'lı Masa etrafında "toplanıp toplanıp dağılan", halkın güncel, acil ihtiyaçlarını sermaye yararına olacak şekilde nasıl öteler, kitlelerin sokakla buluşmasını engeller ve o arada da seçimi "kolayca" nasıl alırız derdi güden restorasyon cephesi… İşte bu süreci tarihsel kılan ana olasılık bunların tam karşısında şekillenen halkın çıkış olasılığıdır.

Sorumlu ve soğukkanlı bir ilerleme

Toplumsal özgürlük mücadelesinin işçi sınıfından kadınlara halklardan inançlara kadar sisteme karşı direnen tüm güçleri getirdiği eşik burası. Bu, seçimi de içererek aşacak bir olasılık. Şimdi vakit, Emek ve Özgürlük İttifakı'nı toplumun tüm kesimlerinin içinde yeniden örgütleme, programı kitlelerle buluşturma ve oranın içinden derinleşmesini sağlama ve halkla, mücadele dinamikleriyle temasları arttırma zamanı.

Emek ve Özgürlük İttifakı'nın omuzlarındaki sorumluluk halkın çıkış olasılığının sorumluluğudur. O olasılık zor olduğu kadar acildir de. Cüretkâr olmanın, sorunlar ve krizlerin tam içinden geçerek ilerlemenin, zaman basıncını bu sorumlulukla düşünmenin vaktidir.

"En iyi zamanların, en kötü zamanların" içinden çıkışın yolu budur. Başka yolumuz yok! Bu ittifak halkın ittifakıdır, başka gidecek yerimiz yok. O halde haydi, daha ileri!

İktidar hayaliyle "Altılı" kendinden geçiyor

Çeşitli biçimlerde süregelen irili ufaklı mücadelelerle "sürü" değil "özne" olduğunu bilincine varan halkın, kendinden geçen "Altılılar"ın nesnesi olmayı değil, kendi seçeneğini ve yolunu yaratmayı tercih etmesi olasılığı her geçen gün daha da somut hale geliyor.

C. Malatya

"Seçim" anı yaklaştıkça siyasal alandaki gerilim giderek artıyor. Artan gerilimin siyasal öznelerin konumlandığı zemini sarsıntılara uğratması özneler arasında var olan dengelerin ve öznelerin duruşlarının "değişmesine" neden oluyor. 6'lı Masa'da yer alan "muhalif" öznelerin "değişmesine" ise gerilim ve sarsıntıdan çok iktidara ulaşma hayalinin esrikliği yol açmakta.

Akşener'in şükranı

Karadeniz gezisi ve gezinin ardından yaptığı had bildiren açıklamalarıyla adaylık umutlarını suya düşüren İmamoğlu, verilen hapis ve siyaset yasağı cezası ve "kayyım" tehdidiyle tekrardan potaya girdi. Saraçhane'ye giden ilk "lider" olarak İmamoğlu'nun umutlarını canlandıran Akşener, adaylığına kesin gözüyle bakan Kılıçdaroğlu'na da bir darbe vurmuş oldu. Akşener'in, çok değil sadece dört ay önce, "ölünceye kadar şükran duyacağını" ilan ettiği Kılıçdaroğlu'na böyle bir darbe vurmasının altında "kişiliğinden" çok "nesnel" ve "sınıfsal" nedenler yatmakta. Kapitalizmin kriziyle birlikte süregelen devlet krizinin siyasal alanda yol açtığı boşluklardan halkçı güçlerin "sızarak" önemli ve belirleyici özneler haline gelmesi ihtimali, devletlûları ve sermayedarları telaşlandırmakta. Bozkurt işareti yapsa da iç hesaplaşmada "şehit" olan ülkücüleri sahiplense de uluslararası finans-kapitalin ayağına kadar giderek güvence verse de Kılıçdaroğlu'nun "lanetli" "Alevi" ve "Kürt" kimliklerine sahip olması ve ayrıca Kılıçdaroğlu kliğinin laftan ibaret "sosyal demokrat" söylemleri bile devletlûların ve sermayedarların var olan bu telaşını artırıyor.

Neoliberalizmden ve otoriter devlet anlayışından milim sapmak istemeyen bu güruh için gerek konuşması gerek davranışları gerekse üslubuyla Erdoğan'ın güncel versiyonu gibi duran İmamoğlu bu bağlamda oldukça iyi bir biçilmiş bir kaftan. Dolayısıyla devletlûlara ve sermayedarlara olan bağlılığını İçişleri Bakanlığı döneminde kanlı bir şekilde gösteren Akşener için gerektiğinde "vefa" bir semtin, "şükran" ise eski bir yol arkadaşının ismi olabiliyor.

"Küçükler"

İktidar hayalinin esrikliği sadece masanın iki büyüğünü değil, "küçükleri" de kendinden geçiriyor.

Bakanlıkların sosyal medyada paylaşılmasından Davutoğlu'nun "genel başkanlar cumhurbaşkanı kadar imza yetkisine sahip olacak" açıklamasına kadar "küçüklerin" her gün yeni bir konuyla gündeme gelmeleri, masanın ayaklarının yere basmadığına işaret ediyor. Bu kendinden geçmişlik haline ise her geçen gün derinleşen yoksulluk, işsizlik, pahalılıkla mücadele eden halkı, Erdoğan karşısında kendilerine mecburen oy verecek bir "sürü" olarak görmeleri neden oluyor. Fakat çeşitli biçimlerde süregelen irili ufaklı mücadelelerle "sürü" değil "özne" olduğunu bilincine varan halkın, kendinden geçen "Altılılar"ın nesnesi olmayı değil, kendi seçeneğini ve yolunu yaratmayı tercih etmesi olasılığı her geçen gün daha da somut hale geliyor.

Ve bu somutluğa değil de iktidar hayaline sarılmayı sürdüren "Altılılar"ın kendilerini de seçimleri de kaybetmesi oldukça doğal olacaktır.

POLİTİKA

Seçim sürecinde bir yandan milyonları ilgilendiren konularda sadaka anlayışıyla adımlar atılıyor, diğer yandan yine milyonlara yargı ve ceza sopası gösteriliyor.

Rıza ve ceza bağlamında faşizmin güncel yönelimleri

İktidar seçim stratejisi kapsamında rıza politikalarıyla eşgüdümlü olarak ceza politikalarıyla bir savaş stratejisi ilerletiyor.

Perihan Koca

Erdoğan öncülüğündeki iktidar koalisyonu devlet krizi koşullarında yeni bir aşamaya geçmenin sınırlarını zorluyor. Siyasal alanda bırakılan boşlukların içinden geçip gündem belirleyerek yeni boşluk alanları oluşturmaya, nefes alabileceği kanallar açmaya çabalıyor.

Rıza politikası

Bir yandan geniş emekçi yığınların oyunu tekrar kendisine devşirmek için asgari ücrete yüzde 54 zam yapıyor, EYT düzenlemesiyle emeklilik hakkını milyonlara bahşediyor, memurlara ve emeklilere lütuf sunarcasına zam açıklamalarında bulunuluyor.

Kendi dillerinden aktaracak olursak; "Sosyal yardım yelpazesini genişletirken işletmelere verilen kredi paketlerini büyütüyoruz, gençlerin KYK borçlarını siliyoruz, sosyal konut projeleriyle herkese ışıltılı evler müjdeliyoruz, devlet kademelerinde emsali görülmemiş atamalar yapıyoruz, savunma sanayii projelerimizle ülke sınırlarını aşarak dünyaya açılıyoruz, (…) doğal gaz potansiyelimizi dünya pazarlarına açacak projeler geliştiriyor, (…) ülkenin gaz sorununu toptan çözecek müjdelere hazırlanıyoruz".

Böylece 2015 AKP seçim kampanyasının ana sloganı olan 'Onlar konuşur AK Parti yapar, onlar konuşur biz yaparız' pratiğine geri dönülerek kitlelerde rıza üretilmeye çalışılıyor.

Ceza politikası

Despotik iktidar kurumlarında, kitleler üzerindeki söz konusu denetimin temel araçlarından biri rıza ise bir diğeri de cezadır. Siyasetin güncel zemininde, seçim stratejisinin rıza politikaları yanında eşgüdümlü olarak ceza politikalarıyla bir savaş stratejisi ilerletiyor olması bunun güncel tezahür ediş biçimlerinden.

Talimatlı yargı eliyle Gezi'ye kesilen ceza, grev yasakları, İmamoğlu'na siyasi yasak kararı, Şebnem Korur Fincancı ve meslek örgütüne konulan ipotek, kayyım çizgisinin ülke sathına yayılması, erkek yargının Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu eliyle İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını hukuka uygun bulması, sansür ve para cezalarıyla basının işlevsiz hale getirilerek halkın haber alma hakkının gasp edilmesi, DBP'ye yönelik operasyon, HDP'nin hazine yardımı olan hesaplarının bloke edilmesi ve vatan-bayrak-dil-din istismarıyla propaganda edilerek devreye sokulan sınır ötesi operasyonlar şimdilerin trend kavramıyla müthiş bir dezenformasyon yaratılarak devreye sokulan ceza doktrini ile ilerletiliyor.

Rıza-ceza doktrini

İktidar seçim stratejisinin omurgasına yerleştirdiği bu ikili doktrin aracılığıyla, gündemi genelde sandık-seçim denklemine özelde ise aday tartışmalarına sıkıştırarak, toplumdaki bekleme ve izleme halini konsolide edip halkı edilgenleştirmenin araçlarını süreklileştiriyor.

Sokağın hem iktidar hem de düzen muhalefeti güçlerince kriminalize edilip yasak ilan edildiği bir ortamda, devlet şiddetinin söylem ve eylem pratiğini güçlendirerek toplumsal rızanın yerini mutlak itaatin alacağı, otoritenin meşruluğunu salık verip rasyonalize ediyor.

Oysaki, sokak, kitlelerin kurtarıcı beklemek yerine politik özne haline geleceği yıkıcı ve yaratıcı en etkili ve yegâne araçtır.

Siyasal öznenin en önemli güncel görevi de o politik özneyi açığa çıkaracak mecraları geliştirme, aktif yurttaşlık bilincinin inşasına katkı sunmaktır.

İstanbul İstanbul olalı görmedi böyle kaos!

Yeni bir seçimin yeni bir kayıp anlamına geldiğini bilen iktidar, kazanmanın en garanti yolunun dayandığı devlet gücünü kullanmak olduğunu çok iyi biliyor ve HDP'li belediyelerde uyguladığı tarifeyi İstanbul'da da uygulama peşinde.

Haluk Koşar

Seçim süreci en zorlu yerde, İstanbul'da başladı ve burada devam ediyor. İktidar, yaptığı hamlelerle İstanbul üzerinden baş döndürücü bir kaos yaratarak, yediği yumruklarla sersemlemiş bir toplum yaratma peşinde. Kural yok. Ölüm kalım savaşı.

Kasım ayında İstiklal Caddesi'nde patlatılan bomba adeta kanlı yarışın başlama işareti gibiydi. Hemen ardından gelen İmamoğlu hamlesi kavganın ne kadar soluk kesici darbelerle devam edeceğinin göstergesi. Nefes aldırmayacaklar.

Alan sanki Binali Yıldırım'ın kaybettiğini geri kazanmak için kolları sıvayan Süleyman Soylu'ya terk edilmiş gibi gözüküyor.

Önce rakibi al

Millet İttifakı'nın güçlü adaylarından biri olan İmamoğlu belki de Erdoğan'ı cumhurbaşkanlığı yolunda en çok zorlayacak adaylardan biri. TÜSİAD'ın desteğini de alan İmamoğlu'nun İstanbul'un sınırlarını aşan çıkışları anketlerde karşılığını bulurken, Soylu için bu en ciddi rakibi indirmek artık kaçınılmaz olmuştu. İmamoğlu'na karşı organize edilen operasyon ile adaylık düşürülürken 6'lı Masa'nın da dizaynı sağlanacaktı. Fakat şimdilik bu plan pek tutmuş gibi gözükmüyor.

Sonra İstanbul'u al

AKP için sarsıntılı günler 2019'da İstanbul'u iki kez arka arkaya seçimde kaybederek başladı. Yeni bir seçimin yeni bir kayıp anlamına geldiğini bilen iktidar, kazanmanın en garanti yolunun dayandığı devlet gücünü kullanmak olduğunu çok iyi biliyor ve HDP'li belediyelerde uyguladığı tarifeyi İstanbul'da da uygulama peşinde. Bunun için yapılan yoklamalar ve gelen tepkiler hesap ediliyor.

Soylu ve ekibi bunun için hem kamuoyunda gerekli algıyı oluşturmaya hem de kılıcı İBB'nin üzerinde sallamaya devam ediyor.

Gözler sokakta. Eğer tepki yoğunluğu düşük olursa İstanbul'a kayyum ile başlayan ve hızla yükselen bir saldırı planı cepte bekliyor.

En son da iktidarı al

7 Haziran 2015 AKP için kara bir gündü. O gün kaybettikleri iktidarı, yarattıkları kaos ortamı ile geri kazanmayı bildiler. 2019 yerel seçimlerinde ise ne denedilerse olmadı. İstanbul adeta gelecekte kaybedilecek bir iktidarın kehaneti oldu.

Kâh ülkenin yaklaşık altıda biri kadar oy oranıyla kâh ekonomik ve siyasi gücüyle seçimin en önemli alanlarından biri olan İstanbul, Erdoğan'ın deyişiyle kaybedenin iktidarı da kaybedeceği bir yerdir. O yüzden burada esen rüzgâr tüm ülkeye yayılan bir fırtınaya dönüşür. Seçim sürecinin dizaynı burada çıkan kaos ile yapılandırılacaktır.

Organize işler

2019 yılında Soylu'nun söylediği bir sözle başlayan ve bugün İmamoğlu'nun ceza almasına kadar giden hikâye, çete yöntemlerinin devrede olduğu ve sokak ağzıyla söyleyecek olursak karambol yaratarak rakibini devirmeyi amaçlayan ve bu yolda yalan, iftira, kumpas vb. her tür yöntemin denendiği bir organizasyonu içinde barındıran bir hikâye.

Soylu ile İmamoğlu arasında karşılıklı hamleler ile düelloya dönüşen bu savaşta iktidara geri adım attıracak yegâne güç, bu gidişin sonunun faşizme doğru evrildiğinin bilinciyle hareket ederek sokakları kendi talepleriyle dolduracak halk güçleridir. Bu kavgadan halkın ihtiyaçlarının karşılanmasına doğru bir çıkış, iktidarın alanını daralttığı kadar sermayenin alanını da daraltan nitelikte olacaktır.

Yargının gücü ve rejimin dönüşümündeki kilit rolü

Faşizmin kurumsallaşma ihtimalinde bu yargı mensuplarının faşist rejime uygun olmayan ve karşı çıkan toplumsal muhalefeti toplama kamplarına, gaz odalarına gönderen kararlara imza atacağından kimsenin şüphesi olmamalı.

Tamer Doğan

Türkiye'de yargı mekanizması hiçbir zaman sermayeden ve ona hizmet eden devlet içi kliklerden bağımsız olmadı, doğası gereği de olamazdı. Ancak, yargı hiç bu kadar da bağımlı ve alenen siyasi iktidarın suç düzeninin kollayıcısı olmamıştı. Memleketteki hukuk, rejimin değişme eğilimine gere cıva gibi şekil aldığı için, faşizmi kurumsallaştırmaya çalışan AKP-MHP faşist koalisyonunun halihazırda güçlü bir olasılık olduğunu sezinleyen yargı döneme uygun bir hukuku işletmeyi bilinçli olarak tercih ediyor.

Gözleri karartan yargı

Yargı içindeki kardelen çiçeği gibi nadir kalan, etiği terk etmeyen ve sürgünü göze alarak onuruyla mesleğini icra etmeye çabalayanları tenzih edersek, azımsanmayacak orandaki kısmı faşizmin inşa sürecinin aktif örgütleyicisi, mimarı ve müsebbibi olarak rol almayı göze almış durumda.

Faşizmin kurumsallaşma ihtimalinde bu yargı mensuplarının faşist rejime uygun olmayan ve karşı çıkan toplumsal muhalefeti toplama kamplarına, gaz odalarına gönderen kararlara imza atacağından kimsenin şüphesi olmamalı.

HDP ve Kobani davaları

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, HDP'nin hesaplarına tedbiren bloke konulması talebini 8'e 7 oy çokluğu ile karar altına alan Anayasa Mahkemesi üyeleri bunun hukuka aykırı olduğunu da bu kararın bir gasp ve seçmen iradesine saldırı olduğunu da gayet iyi bilmekte.

Kobani Davası'nda sorguları tamamlamaksızın, savunmaları almaksızın savcıdan mütalaa isteyen heyet üyeleri de herkesin gözünün içine baka baka mevcut hukuku ayaklar altına alarak yangından mal kaçırırcasına kendisinden beklenen tarihte davayı bitirmeye çalışırken faşizmin kurumsallaşma sürecine önemli bir tuğla koyduklarının bilincinde ve kararlılığında.

İmamoğlu ve TTB davaları

Ekrem İmamoğlu'na "ahmak" sözünden dolayı ceza ve siyasi yasak veren yargıcından, talep eden veya iddianame hazırlayan savcılarına kadar, siyasi iktidarla iltisaklarını ispatlamaya dâhi gerek olmaksızın, siyasi yasak konulacak kadar ceza verilmesi gerektiğine dair çok özel telefonlar aldıkları oldukça belli ettiler.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı hakkında örgüt propagandası iddiası ile açılan davada hocaya neticeten 2 yıl 8 ay hapis cezası veren heyet talimat almamış olsa dahi siyasal iktidarın bu davadan arzu ettiği sonucu bildiği için, ortada propagandanın unsurlarından hiçbiri bulunmamasına rağmen beraat kararı veremeyeceğini gayet iyi biliyordu.

Veyahut dosyaların yıllarca bekletildiği ve gelmek bilmediği Bölge Adliye (İstinaf) Mahkemesi'nin Gezi Davası kararını 8 ay gibi kısa bir dönemde onaması da aynı sürecin bir tezahürü olarak yorumlanmalı.

Yargılayanlar yargılanır elbet

AKP-MHP faşist koalisyonunun faşizmi kurumsallaştırmak adına bir yol haritası var ve yukarıda güncel örnekleri verilen yargı pratikleri de tamamen kontrollü bir şekilde sürecin inşasında önemli bir rol almakta ve yargı, siyasi iktidarın oyun hamuru gibi dilediği şekle soktuğu bir noktaya evrilmekte.

Her fırsatta ve zeminde bir suç, mafya, çete düzeninin menfaatleri doğrultusunda hareket eden yargı mensuplarının bu düzenin bir parçası olduğunu, bunun bir karşılığının olduğunu ve devranı döndürdüğümüzde yargılanacaklarını ifade etmek gerekir.

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Cumhur İttifakı'nın zorlanmasıyla Millet İttifakı'nın zorlanması aynı anda devredeyken Emek ve Özgürlük İttifakı'nın sıçraması için koşullar oluşuyor.

Atı alan Üsküdar'ı geçebilecek mi?

Seçim geriliminin çarpan etkisiyle hızın ve yoğunluğun sürekli artması, iktidar açısından "faşizmin kurumsallaşması sürecini hedefine ulaştırma" aracı olarak kullanılıyor.

(...) *1. sayfadan devam*

Öyle anlaşılıyor ki, güçleri yeter de planlarını uygulayabilir ve seçim sürecini istedikleri gibi yürütebilirlerse, seçimi kaybetseler bile ya kediler gene trafolara girecek ya da başka yollarla bir biçimde kazanacaklar: Malum deyimle "Atı alan Üsküdar'ı geçecek!"
Yoğunlaşmış, kararlı ve hırslı bir kötülükle yüzleşiyoruz; kendisinin bilincinde, ne olduğunu ne yaptığını biliyor, artık geri dönüşü olmadığının da farkında! "Ya kazanırız ya da kendimizle birlikte herkesi de yakarız" dengesizliğine savrulmuş durumdalar. Elbette, güçleri yeterse!

MHP çözülüyor mu?

Ülkü Ocakları eski genel başkanının öldürülmesi, MHP'nin içindeki gerilimi ve yakalananların ifşaatları da içinde olduğu her türden pislikle kirlenmiş mafyöz menfaat ağını açığa çıkardı. Demek, iç gerilim o kadar yüksek ve kirli menfaatler o kadar büyük ki, parti içinde ağırlığı olan önemli militanlarından birisini "pürüz" çıkardığı için öldürebilecek bir çürüme ve panik içindeler!"
Cinayet sonrasında, bir yandan zaten büyük oranda MHP'nin kontrolünde olan polis teşkilatı soruşturmayı güya yürütürken; öte yandan ortağı AKP polis içindeki kendisine bağlı güçler eliyle MHP'nin zaaflarını-suçlarını biriktiriyor.
Eh, çakalların ittifakı başka nasıl olur ki!
Öyle anlaşılıyor ki, MHP elitleri "hesaplarını" iyi yapamamış! Kendilerini olduğundan güçlü görmüş ve içinde olduğu kirli menfaat ağlarının riske girmesini engellemek paniğiyle, bilerek ya da bilmeyerek bu ağları zorlayarak kendisine iktidar alanı oluşturmaya çalıştığı anlaşılan Sinan Ateş'i ortadan kaldırmışlar!
Ülkücü grupların öfkeli tepkileri sürerse MHP'nin işi zor!
MHP, devlet içinde hiç olmadığı kadar çok mevzi kazanmışken, kendi tarihinin en zayıf toplumsal desteği ve meşruiyetine sürüklenebilir.
Tıpkı Taksim patlamasında olduğu gibi, Sinan Ateş cinayetinde açığa çıkanlar da iktidar alanındaki güçlerin istediklerini yapmakta zorlandığını ve güç yetmezliği yaşadığını gösteriyor.
Bu durum, özellikle iktidar alanının bileşenleri ortaklaştıkları alandan ayrışıp sırf kendi özel çıkarları için davrandıkları zaman açığa çıkıyor.
Öte yandan, iktidar alanında birleşen farklı güçler, ancak öyle kalıcı olabileceklerinin bilinciyle faşist süreci hızla hedefine ulaştırma telaşındalar.
Devlet krizi sürdükçe, kendi özel inisiyatifini güçlendirmeye çalışan farklı devlet fraksiyonlarının yırtıcı hamlelerinin ve devlet iradesindeki çatallanmaların arttığını görüyoruz.
Devletin çekirdeğinde biriken stres düzeyi, devletin bütününü zorlamaya başladı. Bu durum, hem kendisini oluşturan devlet krizini derinleştirme hem de merkezinde olduğu siyasal ve toplumsal yaşamın dengelerini ve işleyişini zorlama potansiyeli taşıyor

Erdoğan'ın son hamlesi

Erdoğan'ın son hamlesi, Kılıçdaroğlu'na yaptığı ağır ithamları ordu komuta kademesine alkışlatmak oldu!
Erdoğan, ordu komuta kademesine açıkça suç işleterek kendisiyle "suç ortağı" yapıyor ve muhaliflerine seçim öncesi ve sonrasıyla ilgili pek de örtülü olmayan mesaj veriyor: Ordu emrimde!
T.C. ordusu Erdoğan'ın ordusu haline mi geldi, içinde hiç direnç yok mu, olaylar gösterecek!
Evet, seçim sürecini halka karşı savaş halinde ve her türlü suçu rahatça işleyerek yürütmek isteyen bir iktidar ve iktidarın liderine biat etmiş komuta kademesine sahip olan bir ordu!
İşte, bir cinayet ve bir alkışlama, devlet krizinin "devleti çete-devlet haline dönüştürerek" aşılmaya çalışıldığını netçe gösteriyor.
Üstelik, "çetenin" bulaştığı kirli ilişkiler, kontrolüne aldığı devleti mafya ile iç içe geçiriyor.
Pek de şaşırmamak lazım, Hitler ve Mussolini de kimi biçimsel farklılıklarla benzerini yaparak faşizmi bir devlet biçimi düzeyine yükseltmişlerdi.
Erdoğan, emrindeki orduyu kullanarak bölgedeki savaş hamlelerini süreklileştirmeyi, seçimler yaklaştıkça bu hamlelerin yoğunluğunu arttırmayı ve oluşacak ırkçı-şoven ortamda Kürtlere baskıyı arttırmayı hesaplıyor olmalıdır.

Fareli köyün kavalcısı

6'lı Masa'da toplanan sistem içi muhalefet partileri, ekonomik krizin yarattığı ağır yoksullaşmanın halkta yarattığı öfke sonucunda pek de emek vermeden adeta kendiliğinden kazandıkları inisiyatifi Erdoğan'ın birbiri peşi sıra gelen hamleleriyle kaybetti.
Sadece kürsülerde söylem üreterek faşist yürüyüşün önünü kesemeyecekleri ve ortada gözünü karartmış bir irade olduğu gerçeğine rağmen, en fazlasıyla esnaf ziyaretleriyle zamanı geçiştirerek seçimlerin gelmesini, sandıklardaki oyların sayılmasını ve iktidarın kendilerine devredilmesini bekliyorlar.
Nerede? En sıradan insanın bile iktidar bloğunun asla böyle bir devir yapmayacağını bildiği bir ülkede!
İktidar, süreklileşmiş devlet şiddetiyle önündeki engellere saldırarak ve "köpekleri" haline getirdiklerini hiç gizlemedikleri hukukla bütün muhaliflerini sürekli döverek "seçim faaliyeti" yapıyor ve büyük bir hırsla hedefine kitlenmiş halde, her türlü hile ve tuzağı meşru görerek seçime hazırlanıyor. Üstelik bütün bunları hiç gizlemeden açıkça yapıyor ve yaptıklarıyla da övünüyor; 6'lı Masa ise laf yarıştırmakla, hukuka uyma çağrılarıyla ve içi boş yargılama tehditleri yapmakla meşgul.
Erdoğan'ın en büyük şansı böylesi korkak bir muhalefete sahip olmasıdır.
Peki, sadece korkaklık mı? Hayır! Millet İttifakı, neoliberal ekonomi politikalarının yürütülmesi, Kürtlerle yaşanan sorunun çözümsüz bırakılarak sürdürülmesi, yerel sermayenin çıkarları doğrultusunda yayılmacı savaş politikaları yoluyla emperyalizme bağımlı bir bölgesel hegemon devlet olma hedefi, devletin zaten halkın her türlü inisiyatifini kesen merkezi-bürokratik yapısının daha da oligarşik bir yapıya gibi belirleyici birçok konuda iktidarla ortaklaşmakta!
Sadece bu değil, aynı zamanda, 6'lı Masa iktidara karşı halkta biriken öfkenin güç kazanmaması ve esas olarak da uysalca sönümlenerek kendisine tabi olmasını istediği için muhalefetinin yapısını halkı sakinleştirme ve seçim gününü beklemeye teşvik eden özel bir zeminine yerleştiriyor.

Yetmez ama Millet İttifakı mı?

Solun bir kısmının Erdoğan karşısında sürekli zayıf duruma düşen 6'lı Masa'nın halkın tepkilerini sönümlendirip içermeyi hedefleyen pratiğine eklemlenmesi, halkçı-demokratik muhalefeti inmelendirecektir.

İmamoğlu'nun hiçbir yasaya uymayan keyfi bir mahkeme kararıyla ceza alması ve hem İstanbul belediye başkanlığından azledilme olasılığının doğması hem de Başkan adaylığının fiilen engellenmiş olması, iktidarın faşist yürüyüşünün önemli bir adımıydı.
Hiçbir toplumsal meşruiyet kazanamayan bu karara tepki olarak Saraçhane'de toplanan kitle, bu adımın sonrasındaki adımı ya da adımları şimdilik durdurmuş görünüyor.
O arada, sol içinde iki zaaflı tutum açığa çıktı: İlki, "Egemenlerin arasındaki itiş kakış bizi ilgilendirmez" sekterliği üzerinden kendisini ifade etti.
Neden ilgilendirmesin, elbette ilgilendirir; hele ki taraflardan biri açıkça faşist bir diktatörlük inşasında yol alıyor ve hiç çekinmeden her türlü sistem içi yasayı çiğniyorsa! Hukuk dışılık ve faşist irade teşhir edilerek engellenmeye çalışılır ve faşist "kayyum" pratiğinin teşhiri üzerinden demokratik mücadele kanalları zorlanır. Bu şekilde, hem faşist yürüyüşün önemli bir hamlesi engellenerek onun ivmesi bozulur hem de oylarıyla seçtikleri belediye başkanına yapılan haksızlığa tepki duyan geniş kitleler içinde faşist iradeye karşı halkçı-demokratik bir duruşun inşası için adımlar atılabilir. Daha geniş bir alana yayılan diğer önemli zaaf ise, Millet İttifakı'na yedeklenme eğilimidir.
Faşist iradeye karşı 6'lı Masa'ya fazladan misyon yükleyen ve onun paçalarından akan zayıflıklarını göremeyen bu tutum, şayet egemen olursa, hedeflediğinin aksine faşizmin önünü açma potansiyelini taşıyor.
Erdoğan karşısında sürekli zayıf duruma düşen 6'lı Masa'nın halkın tepkilerini sönümlendirip içermeyi hedefleyen pratiğine eklemlenme, halkçı-demokratik muhalefeti inmelendirecektir.

Halkçı demokratik muhalefet, 6'lı Masa'dan açıkça ayrı durmalı, farkını vurgulamalı, kendisine odaklanmalı, bunları başarabilmek için hareket halinde olan toplumsal güçlerle kaynaşarak güç toplamalı ve 6'lı Masa'yı da bu güçle etkilemelidir.
Onun peşine takılarak değil, halkçı-demokratik bir pratikle onun üstünde moral üstünlük kurarak ve zora düştüğü zaman kendi duruşuyla uyumlu tutumlarla yan yana gelip destek vererek!
Güç olacaksın ki, güç verebilesin; zayıfça 6'lı Masa'ya sığınarak hiçbir destek veremeyeceğin gibi, kişilik kaybına uğrayıp kaderini tümüyle o güçlerin zaaflarına teslim etmiş olursun!
Evet, güncel tutumlardan uzak durup steril kalma hevesine düşmeyelim, ama her şeyiyle ne olduğu belli bir çürük duvara sırtımızı dayamak ahmaklığına da düşmeyelim!
Zorunlu yan yana gelmeye evet, ittifak düzeyinde bir ilişkilenmeye hayır!
Küçükmüş gibi görülebilecek bu farklılık iki ayrı siyasal zemini ima eder: Faşizmin ilerleyişinden paniğe kapılarak sisteme doğru çözülme ya da sistem karşıtlığında kararlılık!

Ortak aday mı, yoksa?

HDP ve Emek ve Özgürlük İttifakı bileşenleri 5 Ocak'ta yaptıkları açıklamayı iptal etmedi, o açıklama da orada duruyor; Buldan'ın yaptığı madalyonun öbür yüzünü göstermektir.

HDP Eş Genel Başkanı Buldan'ın "Kendi adayımızı göstereceğiz!" açıklaması, seçim sürecine birden düşen bir bomba etkisi yaptı.
Öyle ya, tıpkı İmamoğlu olayında olduğu gibi, HDP koşturup 6'lı Masa'nın adayının peşine düşecekti, mecburdu, zorunluydu, başka ne yapabilirdi ki? Millet İttifakı'nın hesapları tümüyle bu sözüm ona zorunluluk üzerinden yapılıyordu. Buldan'ın açıklaması hesapları bozdu. İyi de oldu!
HDP aylar önce kendi "Tutum Belgesi"ni açıkladı ve Erdoğan'a karşı ortak aday göstermeye açık olduğunu, ancak kendisiyle görüşülmesi gerektiğini ve açıkladığı belgeyle uyumlu bir adayı destekleyeceğini belirtti. Görüşleri açıktı, hiçbir gölge yoktu, nitekim şimdi de kendisiyle hiçbir görüşme yapılmaması ve kendi şartlarının ciddiye bile alınmaması üzerine "Kendi adayımızı göstereceğiz" dedi.
Üstelik, HDP artık yalnız değil, bazı "ulusalcı" gevezelerin "AKP ile anlaşacaklar" yönündeki artık ekşimiş tatavalarını elinin tersiyle iterek sosyalist partilerle Emek ve Özgürlük İttifakı'nı kurdu, ittifak kendisini bir asgari programla açıkladı. Evet, HDP ile tek başına konuşmaktan korkanlar için, şimdi başka bir olanak da söz konusudur, ittifakla görüşebilirler. İttifak, 5 Ocak'ta toplandı ve "ortak aday" eğilimini bu kez birlikte açıklandı!
Gelin görün ki, 6'lı Masa'dan gene ses yok!
Peki, neden? Sadece Erdoğan'dan korktukları için mi? Hayır, aynı zamanda başta Kürt sorunu olmak üzere kendi siyasal duruşları da Erdoğan'la oldukça benzer olduğu için!
5 Ocak'ta, yani HDP bu sefer ittifak güçleriyle ortaklaşa bir kez daha "ortak aday" yöneliminin açıklandığı günde, HDP'nin hukuki hakkı olan maddi desteğin kesilmesine karar verilmesine 6'lı Masa "duymamış-görmemiş" gibi davrandı.
Kim bilir, belki de sevinmişlerdir, ne de olsa işin içinde Kürtler var, vur gitsin!
İşte, Buldan'ın çok konuşulan "aday göstereceğiz" açıklaması da zaten 6 Ocak'ta yapıldı.
Kim haksız ya da yanlış diyebilir, kim meşru değil diyebilir?
Bu açıklamayla top 6'lı Masa'ya atılmıştır, düşünme sırası onlarda!
HDP ve Emek ve Özgürlük İttifakı bileşenleri 5 Ocak'ta yaptıkları açıklamayı iptal etmedi, o açıklama da orada duruyor; Buldan'ın yaptığı madalyonun öbür yüzünü göstermektir. Şayet "ortak aday" isteniyorsa, kapı arkasında gizli değil açık kanallarla görüşülmeli ve gerçekten "ortak" bir aday gösterilmelidir; başka yollar kapatılmıştır!

POLİTİKA

Sinan Ateş cinayeti AKP ve MHP arasındaki itiş kakışı yeni bir boyuta taşıyor.

Sinan Ateş cinayeti bize ne söylüyor?

MHP'nin yaşadığı erime durdurulamazken üstüne yüzlerine gözlerine bulaştırdıkları bu cinayet Devlet Bahçeli ve parti önderliğini iyice sıkıştırıyor.

Perihan Koca

Sinan Ateş, Ülkü Ocakları eski genel başkanı, 30 Aralık 2022'de uğradığı silahlı saldırıda öldü, yanındaki arkadaşı Selman Bozkurt ise yaralandı. Olayın yarattığı etki başta azdı. Ancak kar topunun yuvarlandıkça büyümesi gibi, günden güne büyüdü, güçlendi. Tıpkı 13 Kasım İstiklal Caddesi saldırısı gibi, açığa çıkan bilgiler ışığında devlet içi itiş kakışı bizlere gösterdi. Ortalık toz duman olmuş meğerse.

Olayın ciddiyetinin bir başka yönü ise Ülkü Ocakları başkanlarının tüm suç dosyalarına rağmen sahip oldukları korunaklı yaşamları. Sinan Ateş paramiliter, silahlı antikomünist bir suç örgütü olan Ülkü Ocakları'nın şimdiye dek vurulan ikinci, silahlı saldırı sonucu ölen tek başkanı.

Parti içi muhalefet

Sinan Ateş'in kim olduğunu çoğumuz yeni öğrendik. Olayla ilgili ayrıntıları öğrendikçe de cinayetin ne denli önemli bilgiler sağladığını da öğrendik. Örneğin Sinan Ateş'in saldırıya uğrayacağını kendisi dâhil birçok ülkücü biliyormuş. Çünkü görünüşe göre Sinan Ateş MHP içerisinde muhalif bir çizgi izlemiş, bunu yaparken de özellikle son zamanlarında ülkeyi doğudan batıya, kuzeyden güneye gezmiş. Gezerken parti ve ocaklar içerisinde hizip örgütlemeye çalışmış. Kendisinin parti içi güçlerce infaz edilmesinin arkasında da bu faaliyeti yatıyor. Parti içerisinde sivrilince belli ki ortadan kaldırmak istemişler. Daha önce, Mart 2022'de kendisine yakın bir isim olan Mersin Ülkü Ocakları eski il başkanına yönelik bir cinayet girişiminin ters tepmesi parti ve ocak içi gerilimi iyice arttırmış. Peşi sıra bu cinayet gelmiş. Daha buraya yazmadığımız bir sürü dayak ve işkence olayı da var.

MHP'nin başı ağrıyor

Ancak cinayetin ardından ülkücü hareket içerisinde gizlenemeyen geniş tepkiler MHP'nin içindeki kazanın iyice kaynamasına neden oluyor. İYİ Parti ayrışması ile birlikte büyük bir darbe alan MHP şimdi başka bir büyük kriz yaşıyor. Cenazede ve Sinan Ateş adına okutulan mevlitlerde atılan "İntikam" sloganları partinin içinin ne denli karıştığını gösteriyor.
MHP'nin yaşadığı erime durdurulamazken üstüne yüzlerine gözlerine bulaştırdıkları bu cinayet Devlet Bahçeli ve parti önderliğini iyice sıkıştırıyor. Başlarına aldıkları bela yalnızca parti içinde muhalefetle sınırlı değil. Cinayeti adım adım izleyip raporlaştıran MİT'in bu raporları Cumhurbaşkanı Erdoğan'a sunduğu iddia ediliyor. Buna göre Erdoğan'ın elinde, bu cinayette rol alan birçok MHP'li ve ocak mensubunun olduğu iddia ediliyor.
Bahçeli bir yandan grup toplantılarında cinayeti üstü kapalı bir şekilde sahiplenedursun, Erdoğan'ın maktulün ailesini arayarak cinayetin üzerine gidileceğine ve mutlaka aydınlatılacağına dair söz vermesi karşısında panikletmişe benziyor. 10 Ocak'taki grup toplantısında Bahçeli hem korkularını hem de Erdoğan'ın cinayeti aydınlatma blöfüne karşı tutumunu tek bir cümlede özetliyor, ittifakın böyle "basit ve tatsız konular" yüzünden bozulmaması için küçük bir hatırlatmada bulunuyordu: *"Cinayet üzerinden siyasi kurgu yapanlara tekrar haykırıyorum, adayımız Erdoğan'dır"*. Bu hatırlatma iplerin şu anda kimin elinde olduğuna dair bir "hatırlamayı" da içeriyordu.

Seçimin anahtarı Moskova'dan mı geçiyor?

AKP içeride halklara şiddet ve baskıdan başka bir çıkış göremediği için dışarıdan yapay zaferler ile dönmek istiyor. Halk için hiçbir önemi olmayan bu "zaferler", AKP'nin Rusya ile arasında yarattığı dostluğun bir sonucu daha da artacak gibi duruyor.

Berk Deniz

(...) *1. sayfadan devam*

Tayyip Erdoğan'ın önünde son dönemde yaptığı dış politika hamleleri sonucunda Nobel Barış ödülü alması için bir engel yok gibi duruyor. İç politikada kadınlara, Kürtlere, işçilere, LGBTİ+lara ve tüm ezilenlere yaptığı şiddeti ve dışarıda ise Kürtlere yönelik uyguladığı savaş politikasını yok sayarsak tabii.

Meşhur masa

2016 yılına gidelim. Suriye'nin Halep kentinde Türkiye destekli cihatçı gruplar yolun sonuna gelmişlerdi. Suriye Ordusu ve müttefikleri Halep kent merkezinin çok büyük bir kısmını ele geçirmişti ve cihatçılar zor durumdaydı.
Son darbe vurulacaktı ki Türkiye Rusya ile görüşmelere oturdu ve cihatçıların hepsini olmasa da bir kısmını İdlip kırsalına nakledildi. İşte o günden beri gerek Suriye'de gerek Karabağ'da gerekse Ukrayna'da ne zaman bir sorun olsa bu masa tekrar kuruluyor ve bu iki egemen gücün kendi politikaları doğrultusunda kararlar veriliyor. Keza seçimler yaklaştıkça "ansızın gelebiliriz" cümlelerinin kaynağı da tam olarak bu masa.
Diğer yandan Fırat'ın doğusunda yapılan ortak devriyeler, Türk uçaklarının Rusya'nın göz yumması sayesinde yaptığı hava saldırıları, Rusya ile ilişkilerin Ukrayna'ya verilen Bayraktar insansız hava araçlarına rağmen "iyi" olduğunu gösteriyor. Peki bunun sebebi nedir?

Dondurmadan ötesi

AKP iktidarı, iç politikadaki baskı ve şiddetini arttırdığı her dönem dış politikada birtakım hamleler denedi, bazılarında direkt sonuçlar aldı, bazılarında istediği alamadı. Ve her denemede iktidarın kapısını çaldıklarından birisi Putin oldu.
İçeriye verilen "büyüklük" pozlarının, ABD'ye karşı kullanılan S-400 kozlarının hepsini o kapıdan aldı. Ukrayna savaşı esnasında Rusya'nın Batı ile iplerini -siyasi olarak- tamamen kopardığı süreçte bile Türkiye oldukça sık biçimde Rusya ile görüştü, Karadeniz'in karşı yakasında olan savaştan bile iç politika için bir şeyler koparmaya çalıştı. Tahıl anlaşması, esir takasları, Bayraktar'ın yükselmesi hatta iktidar değişince bir daha böyle şeyler üretemeyeceğiz söylemleri kamuoyuna büyük olaylarmış gibi paylaşıldı. Elbette ki ne bu olayların sonucu ne de olayların gerçekleştiği süreçler halkın giderek yoksullaştığı bu süreçte kamuoyunun zerrece umurunda olmadı. Olsun, denemekten ne zarar gelirdi?
Elbette ki bu hamlelerin sadece içerisi için yapıldığını söylemek yanlış olur. Türkiye'nin yıllardır hegemonya krizinin neden olduğu yarıklardan ilerlediği, Rusya ve ABD arasında birtakım politikalar ürettiği yadsınamaz bir gerçek. Fakat görüyoruz ki AKP içeride halklara şiddet ve baskıdan başka bir çıkış göremediği için dışarıdan yapay zaferler ile dönmek istiyor. Halk için hiçbir önemi olmayan bu "zaferler", AKP'nin Rusya ile arasında yarattığı dostluğun bir sonucu daha da artacak gibi duruyor.

Yeni anayasa değişikliği teklifinin hedefinde kimler var?

Getirilmek istenen değişiklikte bunları gündem etmek bir yana uydurma ihtiyaç ve taleplerle karşımıza çıkılıyor.

Didar Gül

Faşist iktidar bloğu bir kere daha yapmak istedikleri anayasa değişikliği ile gündeme geldi. 9 Aralık 2022 tarihinde AKP, MHP ve BBP'li 336 milletvekilinin Anayasa'nın 24. ve 41. maddelerine ilişkin değişiklik teklifine dair tartışmalar sürüyor. Faşizmi kurumsallaştırma hamlelerinin bir ayağı olarak laikliğe dair tüm kırıntılara saldıran iktidar, 24. maddeye getirilmek istenen düzenleme ile din ve vicdan özgürlüğünü yalnızca belli bir inanç üzerinden tarif ediyor.
Alınan veya verilen bir hizmetin gereği olan kıyafet söz konusu olduğunda devlet, ancak dini inancı sebebiyle kadının başını örtmesini ve tercih ettiği kıyafetini, hiçbir surette engellememek şartıyla gerekli tedbirleri alabilecek.

Kadınların acil talepleri yok sayılıyor

Başını örten ya da örtmeyen milyonlarca kadının acil ihtiyacının dikkate alındığı bir anayasa değişikliği talebi olmadığı apaçık ortada. Kadınlar, içine itildiği ekonomik çöküş ve yoksullaştırılmadan çıkış için somut ekonomik planlar, şiddetten etkin bir şekilde korunması için acil önlemler, eşitsiz ev içi ve bakım emeğini dengeleyecek bütüncül ve eşitlikçi politikaları talep ediyor ve bunun için mücadele ediyorlar.
Fakat getirilmek istenen değişiklikte bunları gündem etmek bir yana uydurma ihtiyaç ve taleplerle karşımıza çıkılıyor.
Türkiye tarihi boyunca farklı biçimleriyle var olan başörtülü kadınlara yönelik ayrımcılık, yine başörtülü ve başörtüsüz kadınların ve LGBTİ+'ların yıllardır süren ortak mücadelesi sonucu kazanımlarla sonuçlanmıştır.

LGBTİ+'lara yönelen nefret yasalaştırılıyor

Anayasa değişiklik teklifinin bir diğer gündemi 41.maddeye ilişkin. Ailenin toplumun temeli olduğunu düzenleyen maddeye, evlilik birliği şartı da ekleniyor. Değişiklik teklifinin gerekçesinde, "Yalnızca kadın ve erkek olmak üzere iki farklı cinsiyetten bireylerin birbiriyle evlenerek evlilik birliğini oluşturabileceği açıkça düzenlenmekle, bunun dışındaki hiçbir birlikteliğin evlilik birliği olarak kabul edilmeyeceği ve evlilik birliğinin eşler arasında yani kadın ve erkek arasında eşitliğe dayandığı kabul edilmiş olmaktadır.
Yapılmak istenen değişiklik, LGBTİ+ varoluşunu yok sayma, onlara karşı yaratılan ve tırmandırılan düşmanlığı kalıcı hale getirme ve halkın bir kesimini göz göre göre şiddet ve ayrımcılıkla örülü bir hayata mahkûm etme girişiminden başka bir şey değilken, değişik teklifi içerisinde de "sapkınlık" tanımıyla bir kere daha nefret suçu işleniyor.

Ne yapmalı?

Geçtiğimiz günlerde 171 kadın ve LGBTİ+ örgütünün söz konusu anayasa değişikliğine "hayır" dediği ve muhalefet partilerine çağrı yaptığı bir kampanya gündeme geldi.
Kuşkusuz meselenin toplumsallaşması ve halk nezdinde kavranması için küçümsenmeyecek bir hamle oldu. Fakat mevcut durumda bu yetmiyor, yetmeyecektir de. İktidara karşı, "Muhalefet partilerini 'hayır' demeye çağırıyoruz" başlığında çağrı yapmanın kazandıran bir yol olmadığı açık. Şimdiye kadar tüm bu politik hamlelerinin cevabını sokakta veren kadın hareketi sokakta kazanmak zorunda.
Bulunduğumuz her alanda kazanma kararlılığıyla mücadele etmemiz ve iktidarın teşhirini güçlü örmemiz gerekiyor. Bunun feminist hareket bakımından çok güçlü bir zemini olduğunun farkında olarak sesimizi yükseltelim.

POLİTİKA

Emek sömürüsü de gelir dağılımı adaletsizliği de artıyor.

Ücret artışı-enflasyon ilişkisi

"Asgari ücret zammının fiyat artışlarına yol açacağı" algısı bir kısım piyasa aktörü, esnaf, market, imalatçı-sanayici tarafından yaptıkları fırsatçı zamlara gerekçe olarak kullanılıyor.

Mustafa Durmuş

Asgari ücretin 8,506 TL'ye yükseltilmesinin ardından beklenen tartışma da başladı: "Bu zam, beraberinde fiyat artışlarına neden olur mu, enflasyon artar mı?"
Nitekim marketler ve bir kısım esnaf, aralık ayındaki bu zam açıklamasının hemen ardından fiyat etiketlerini değiştirmeye başladı. Buradan hareketle de yüksek enflasyonun sorumlusu da en azından bazı kesimlerce tespit edildi: Asgari ücrete yapılan zam!
Acaba durum gerçekten bu mudur? Ücretler her arttığında da enflasyon da artıyor mu?
Bu nedenle de fiyat istikrarını sağlamak için işçi sendikaları ücret artışı talebinde bulunmasınlar mı ya da zam taleplerini sınırlasınlar mı?

İlk tepki: Fırsatçılık

Fiyatlara yapılan bazı zamların tipik bir fırsatçılık olduğunun altını çizmekte yarar var. "Asgari ücret zammının fiyat artışlarına yol açacağı" algısı bir kısım piyasa aktörü, esnaf, market, imalatçı-sanayici tarafından yaptıkları fırsatçı zamlara gerekçe olarak kullanılıyor.
Daha atılan imzanın mürekkebi kurumadan, yeni asgari ücret uygulaması başlamadan, yani işçilik maliyetleri henüz artmadan, fiyatların artması bunun kanıtı.
Böyle bir fırsatçılığa karşı yapılacak şey belli: İşçileri suçlamak yerine bu fırsatçılığa izin vermemek ve gerekli fiyat kontrollerini etkin bir biçimde hayata geçirmek.
İşin aslı ise şu: Artık Türkiye'de neredeyse ortalama ücret haline gelen asgari ücret artışının enflasyona neden olmasından ziyade, aşırı yüksek enflasyon kaçınılmaz olarak ücretlerin yükseltilmesine yol açıyor. Üstelik de bu zamlara rağmen emeği ile hayatlarını kazanmak zorunda olanların, yani ücretli emekçilerin reel ücretleri artmıyor, azalıyor. Yaşam maliyetleri ve toplumun bir bütün olarak yoksullaşama süreci artarak sürüyor.
Bu durum, EYT düzenlemesi ile birlikte sayıları toplamda 16-17 milyonu bulacak olan ve bir zamanlar aktif biçimde emek güçlerini satarak geçimlerini sağlayan emekliler için tam bir felakete dönüşmüş durumda.
Zira ortalama ücretleri yeni asgari ücretin altında kaldı. Kaldı ki, aralık ayında dört kişilik bir ailenin açlık sınırının 8,130 TL, yoksulluk sınırınınsa 26,485 TL olduğu bir durumda, yapılan asgari ücret zammının bırakın gelir bölüşümünü iyileştirmeyi, emekçileri ve emeklileri açlıktan kurtarmaya yetmeyeceği açık.

İşçilerin payı yüzde 26'ya kadar geriledi

Bir başka anlatımla, özellikle de dünya ortalamasının neredeyse 8-10 katı civarında bir resmi enflasyona sahip olan Türkiye'de asgari ücrete yapılan zamlar nominal ücretleri artırsa da reel ücretlerin artmasıyla sonuçlanmıyor, tam tersine reel ücretler yani enflasyondan arındırılmış ücretler sürekli olarak düşüyor. Bu durum genel olarak patronların kârlarını yükseltiyor zira yüksek enflasyon altında bu kesim mallarını daha yüksek fiyatlarla satabiliyor.
Bu gelişmenin sonucunda işçiler, emekçiler daha da yoksullaştığı gibi, reel ücretlerdeki bu düşüş sonucunda kârları artan sermaye sınıfının milli gelirden aldığı pay artarak yüzde 55'e yükselirken, işçilerin aldığı pay bunun yarısına bile erişemiyor ve yüzde 26'ya kadar geriliyor.
Reel ücretlerdeki gerileme dünyada da gözlemlenen bir olgu. Öyle ki ILO'nun son raporu, 21'inci yüzyılda ilk kez reel ücret artışının negatif değerlere düştüğüne ve aynı zamanda reel verimlilik artışı ile reel ücret artışı arasındaki uçurumun büyüdüğüne vurgu yapıyor.
Nitekim 2022'nin ilk yarısında, gelişmekte olan G20 ülkelerinde reel ücretler, yüzde 2,6 daha az olmak üzere sadece yüzde 0,8 artarken, gelişmiş G20 ülkelerinde yüzde 2,2 düştü. G20 üyesi Türkiye'de enflasyon G20 ortalamasının yaklaşık 8- 10 katı olduğundan, reel ücretteki düşüş G20 ortalamasının çok üstünde oldu.
Kısaca işçilerin verimliliği artarken, ortalama reel ücretler bundan daha az arttığı için emek sömürüsü de gelir dağılımı adaletsizliği de artıyor. Kapitalizmin temel yasalarından biri olan 'Yoksullaştırma Yasası'nın gereği, kapitalizmin bu yüzyılda emekçileri karsı karsıya bıraktığı durum tam olarak budur.

Alevi Kurultayı'nın ardından

Eşit yurttaşlığı içeren yeni bir anayasanın yapılması ve Demokratik Cumhuriyet vurguları konuşmalarda olsa da Kurultay, hedefi net mücadele stratejilerini ortaya koyan bir kurultay olmaktan çok uzaktı.

Şilan Sürmeli

Alevi kurumları ülkede iktidar ortaklarının baskı ve basıncı arttırdığı, sık ve sert müdahalelerle faşizmi kurumsallaştırmaya çalıştığı, siyasal-İslam rejiminin halkların ve inançların yaşamına müdahale ederek zorbalığı artırdığı kritik bir momentte bir kurultay gerçekleştirdi.

Kurultay izlenimleri

Kurultay'a, 2015'ten beri iç tartışmalara sıkışmış olan, hareketsizliğin belirginleştiği ve örgütlenme zafiyetinin ağırlığının hissedildiği kritik bir dönemde gidildi. Kurultaya 8-10 bin arasında bir kitlenin katıldığı söyleniyor.
Genel başkanların konuşmaları gündem ile sınırlı ama kitleden reaksiyon alan içerikteydiler. Özellikle öne çıkarılan "Alevilik Vardır! Alevilik Haktır" sloganı konuşma içeriklerine yansımıştı.
Konuşmalarda ana vurgu "Tarif etmeyin, tanıyın" çerçevesindeydi. Ayrıca bir olumluluk olarak anadili vurgusu çok kısa olsa da yapılmış oldu. Sonuç bildirgesi ise genel talepler düzeyinde önceden hazırlanmış maddelerle sınırlıydı.

Kurultay'ın düşündürdükleri

Kurultay büyük bir çaba ve emeğin karşılığında, Alevi kurumların üzerindeki ölü toprağı atmasına yardımcı oldu. Fakat tam da Alevilerin dediği gibi "Gönül kalsın, yol kalmasın" desturuyla kurultaya dair birkaç kelam etmek gerekir.
Kurultay, Alevi toplumsallığının herkese "can" diyerek kolektifin içinde bir eşitlik sağlayan eşitlikçi ilkesine aykırı uygulamalara da sahipti. Kurultayda sahnenin hemen önünün ilk beş sırasının, belediye meclis üyelerine kadar protokole ayrılmış olması "can"lar arası eşitliğe yabancılaşmasının etkisiydi.
Yine kurultay Alevi toplumunun tabandan örgütlenmesi ile gerçekleşen bir çalışma değildi. Daha çok merkezi temsiliyetlerin tabanı bilgilendirmeleri sonucu ve özellikle kurum yönetimlerinin katılımlarının ön planda olduğu bir buluşmaydı.
Kurultay'ın en önemli durusu "bir olmak" ile ilgiliydi. En başından beri Alevi çatı örgütlerinin yüksek hassasiyetle, dengeleri gözeterek birliğin bozulmaması adına verdiği çaba çok önemliydi. Ama AVF'nin kurultaya çok az bir zaman kalırken ayrılması ve gerekçe olarak gösterilen şeylerin, aslında Aleviler açısından önemli bir tartışmaya ihtiyacı var.
Devletleştirip-Sünnileştirme ve/veya Sünnileştirip-devletleştirme öyle yokmuş gibi üzerinden atlanabilecek bir mesele değil Alevi asimilasyon politikaları açısından.
Örneğin saygı duruşunda Kerbela'dan başlayıp Mustafa Kemal'e kadar bir dizi olay ve kişinin adının sayılması ve tersinden başka bazı isimlerin ise sayılmaması bu kapsayıcılığın ve birliğin, sınırlılığını ve karmaşasını da göstermiyor mu(!)

Strateji eksikliği

Kurultay'da sunucu arkadaşımız "Buradaki birçok yüzü tanıyorum" dedi. Sanırım bu buruk bir gülümseme yaratmıştır herkeste. 2013 sonrası genç kuşak insanların olmayışı; yaşlanan ve erkekleşen bir Alevi hareketi gerçekliğini yaratıyor.
Alevilerin talepleri, ülkede despotik bir devlet ve iktidarların varlığı yüzünden 30 yıldır aynı maddelerle ilerliyor. Fakat Alevilerin net olduğu iki temel madde, Bildirge'de muğlaklıktı: Diyanet'in ve zorunlu din eğitiminin kaldırılması. Törpülenen maddelerin Alevi toplumunun bütün halklarla birlikte nasıl yaşayacağını anlatan ve devletin sınırlarını çizen temel ilkelere yönelik olması mücadeleye düşen gölgeydi.
Kurultay boyunca, akın akın gelen umut dolu kitlenenin bugün ve yarın ne yapacağına dair hiç tartışmasının olmayışı da yine sanırım "Kurultay" kavramına yaklaşım ile ilgiliydi.
Eşit yurttaşlığı içeren yeni bir anayasanın yapılması ve Demokratik Cumhuriyet vurguları konuşmalarda olsa da Kurultay, hedefi net mücadele stratejilerini ortaya koyan bir kurultay olmaktan çok uzaktı.

Çocuk politikası dergisi Çember çıktı!

Çember dergi, tüm bunlarla birlikte derdi çocuklar, çocukların da özne olduğu bir yaşam olan herkesin dergisi.

Hatice Göz

Dünya ve ülkemiz siyasal fırtınalar ve krizlerle alt üst olurken; bu kaotik ortamın etkilerini en çok çocuklar hissediyor demek yanlış olmayacaktır. Çocuklar, liberal eşitlik söyleminde olduğu gibi, sadece çocuk oldukları için eşit değiller. Tam tersine, sadece çocuk oldukları için pek çok şeyi yaşamak zorunda kalıyorlar. Kapitalizmin içinde belli bir *sınıfa, coğrafyaya, dine, dile, bedene* doğuyorlar çocuklar. Yetişkinlerin, onların içinde de erkeklerin egemen ve "özne" olduğu toplumda çocuklar özne olarak görülmüyor, kabul edilmiyor. Özne olarak görülmedikleri gibi söz söyleyemedikleri süreçlere de katılamıyor ve toplumsallaşamıyorlar. Yerleşik çarpık çocuk algısı, devletlerin politikalarından kurumlara, ailelerden günlük ilişkilere kadar her yerde kendini gösteriyor ve çocuklar bu yaşamda yok sayılıyorlar.
Çocukların yaşadıkları ihmal ve istismar tekil olaylar gibi değerlendiriliyor; politik, sınıfsal bağları kurulmuyor.

Çember'e çocukları dahil etmek

İşte tam bu ortamda, "güçlü" bir çocuk hakları hareketinin aciliyeti ve kıymeti artıyor.
Bu hareketin akış yönü, etki alanları, karşısına aldıkları ve yan yana durdukları üzerine tartışmalar da giderek önem kazanıyor.
Eğer ki çocuklar bugünün çocukları ve bu toplumun parçası ise yeni bir yaşamın inşasında nerede konumlanacaklar? Onlara nasıl alan açılacak? Kapitalizmin tam karşısında bir çocuk hakları hareketinin inşası nasıl sağlanacak? Çocuk hakları hareketi ile diğer toplumsal mücadele alanlarının bağı nasıl, hangi zeminlerde kurulacak? Var olan bağlar nasıl şekillendirilecek, çocuk yararına çevrilecek?

Tüm bu tartışmalar önümüzdeki dönemde daha da önem kazanacak, kazanıyor.
6 ayda bir yayımlanacak olan Çember dergi, yıllara yayılan çocuk hakları hareketinin birikiminin içinden gelen, onu ileriye taşıma derdi güden bir çocuk politikası dergisi. Aynı zamanda Türkiye'nin ilk ve tek çocuk politikası dergisi olma özelliğini taşıyor.

Şimdi tam zamanı

Çember Dergi manifestosunda şunların altını çiziyor:

- Çocuklar ve çocuklukla ilgili her şeyin politik olduğu, sistemden ve krizlerden ayrı düşünülemeyeceği gerçeği giderek daha da gün yüzüne çıkıyor.
- Çocukların eşit, özgür, barış içinde ve demokratik koşullarda yaşayabilmeleri ve özgürleşip özneleşmelerinin mücadelesi olarak çocuk hakları mücadelesi yayılıyor; bu mücadelenin önemi ve aciliyeti artıyor.
- Çocukların özneleşmesinin esaslarından olan katılım ilkesinin, çocuğun kendisinin merkeze koyulduğu ve çocuklarla birlikte oluşturulacak, bütünlüklü, hak temelli, çocuğun yararına bir çocuk politikası gerekliliği güncel ihtiyaçlar arasındaki yerini koruyor.
- Sınıf mücadelesi ve anti-kapitalist alanlarla, diğer tüm mücadele dinamiklerinin yan yanalığı, ortaklaşma, birbirine güç verme, dayanışma ve çıkışı birlikte inşa etme zeminleri artarken çocuk hakları hareketinin, çocuk politikasının buralarla kuracağı teorik/pratik bağların zenginleştirilmesi, güçlendirilmesi çocukların özneleşmesi noktasında önem taşıyor.

Şimdi artık çocukları görmenin, onlara alan açmanın, özneleşmelerine katkı sunmanın zamanı. Gelecekte değil, şimdi.
Çember dergi, tüm bunlarla birlikte derdi çocuklar, çocukların da özne olduğu bir yaşam olan herkesin dergisi. Okunup yaygınlaştırılması, tartışılıp mücadelenin güçlendirilmesi de herkesin sorumluluğu.
Dergiye abone olmak için dergicember@gmail.com adresinden ulaşabilirsiniz.
Yola devam; çocuklar için, çocuklarla birlikte…

EMEK

Sınıf savaşı sertleşiyor, sınıf siyasetinde kazanım stratejisi hayatileşiyor.

Kula kulluk ekonomisini sınıf siyaseti bitirecek!

Geldiğimiz aşamada, kula kulluk ekonomisini ortadan kaldırma tahayyülü kula kulluk iktidarını geri püskürtmek ve bertaraf etmekle iç içe geçmiş vaziyette.

Perihan Koca

(...) *1. sayfadan devam*

2023 yılı bütçe kanunu ile bir kez daha vergi yükü, vergide adaletsizliğin sembolü olan dolaylı vergiler (KDV, ÖTV, Özel İletişim Vergisi vb.) ile emekçi sınıfların sırtına bindiriliyor. Derin ekonomik kriz koşullarında seçim sathına girdiğimiz güncel momentte, emeğin hakları sadaka olarak araçsallaştırılıp oy devşirme kampanyasının kullanışlı aparatlarına dönüştürülmek isteniyor. Asgari ücret zammı ardına açıklanan EYT düzenlemesi, 14 milyondan fazla yurttaşı kapsayan yüzde 30'luk emekli zamları ve ardından gelen memur ücretleri şaşaa ile duyurdukları seçim şovunun ardışık rıza üretme hamleleri. Ne var ki propaganda edilenin aksine, açıklanan zamlar geniş emekçi sınıfları açlık ve sefalet koşullarına mahkûm etmenin ilanı niteliğinde. Despotik devletin kulluk düzeninin sadaka kültürü karakterini taşıyan sosyal yardım paketleri, sosyal konut ve aile destek paketleri de cabası. Ağızlara bir parmak bal çalma mahiyetinde bahşedilen zamların hak değil de sadaka olarak ele alınıp duyurulması ise tesadüfi değil. Tahkim etmek istedikleri devlet düzeninin esasını içeren ve müesses nizamın iktisadi modelinin sınırları içerisinde bir sermaye sürekliliği içeren bir manaya sahip. Tanrının zatına mahsus mutlak otorite hükümranlığında, ayrıcalıklı azınlık devlet ve sermaye üst çatısına alınıp kutsanırken, milyonlarca emekçiden ise el açıp aman dileyerek bahşedilen sadakaları kucaklayıp devlet babaya zeval gelmesin düsturuyla şükür kulluğu yapması isteniyor. Öyle ya, bu düzen şimdiye değin Türkiye tarihselliğinin genetik karakterine yaslanan kendine özgün sermaye karakteristiğinde ebedi ve ezeli imiş gibi böyle sürdürülegeldi.

Kazanım stratejisine oturtmak!

Yerli ve millilik konsensusunda kula kulluk iktidarının kula kulluk ekonomisi hiç bozuma uğramadan sürsün ve güncellenerek yerleşikleşsin de onlar hükümet etmeye devam etsin istiyorlar.
Geldiğimiz aşamada, kula kulluk ekonomisini ortadan kaldırma tahayyülü kula kulluk iktidarını geri püskürtmek ve bertaraf etmekle iç içe geçmiş vaziyette.
Tam da bunun için emeğin haklarını siyasal gündemin içinde bir kazanım stratejisine oturtmak zorundayız. O halde, emekçi sınıfların gündemi her ne kadar sermaye sınıfın görünmezlik parantezine alınıp gündem dışına itilmek istense de Türkiye kapitalizminin yaşadığı çoklu kriz ve sermaye sınıfının emekçi sınıflara yönelik keskinleşen vahşi saldırı politikaları sınıf siyaseti ile ülkenin ana gündemi haline getirilmek zorundadır. Buna içkin olarak emeğin hakları siyasi mücadelenin asli konusu olarak ele alınmalı.
Değişim ve dönüşümün ana öznesi olarak işçi sınıfı, sınıf siyasetinin güncel müttefiki olan halk güçleriyle kaynaşarak kendini siyasal ortama dayatacağı sınıfın tüm nefes alıp verme mekanlarında konumlanarak yeni zeminleri açması gerekir.

Bekaert işçilerinin açtığı yol

Geldiğimiz aşamada, Türkiye burjuvazisi işçi sınıfı üzerindeki hegemonyasını sendika bürokrasisi aracılığıyla kurmakta ve konsolide etmekte.
Çoklu krizler sathında sendika ve sınıf siyasetinin de kriz içerisinde olduğu günün koşullarında sendika bürokrasisinin hegemonyasını kıracak araçlar geliştirirken aynı zamanda sınıfın içinde sınıfla birlikte yeni bir yol açarak ilerlemek gerekiyor.
Bekaert işçilerinin direnişi bu yolu açan yeni bir nitelik taşıyor.
Üretimden gelen gücünü kullanarak greve giden ve üretimi durduran Bekaert işçilerinin grevinin milli güvenlik gerekçesi ile bir cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile yasaklanması ardına fiili meşru direniş hattında konumlanan Bekaert mücadelesi ve kazanımı, grev hakkını anayasaya mücadelesi ile yazdıran Kavel direnişçilerinin o dönemde yaptıkları direniş gibi, günün güncel stratejisini belirlemiş ve yolu açmış oldu.

AKP dönemi grev yasakları ve işçi direnişleri

2023 yılının ilk direniş ateşini Antep'te döküm işçileri, Adana'da Saya işçileri yaktı. İşçiler, direnmeye bu yıl da devam ediyor, direniş sermaye düzeni yıkılına kadar sürecek.

H. Arıkuşu

Yeni yılla birlikte AKP, 20 yıllık iktidarını tamamlayıp 21. iktidar yılına girdi. Son 6 yıllık iktidarını da MHP ile paylaşan AKP, işçi sınıfına yönelik uyguladığı sömürü ve baskı politikalarını arttırarak sürdürdü. İş cinayetleri, doğa talanı, kadın cinayetleri kapitalist sistemin "normali" haline geldi. Sermaye yanlısı neoliberal politikalarını uygularken işçi sınıfını örgütsüzleştirip güvencesiz çalışmaya mahkûm etti. Sendikalı işçilerin ise grev hakkı ellerinden alındı.

Grev yasakları

Geçtiğimiz yılın aralık ayında Bekaert Çelik işçilerinin grevinin AKP Genel Başkanı Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bir gece yarısı kararnamesiyle "Millî güvenliği bozucu nitelikte görüldüğü" gerekçesiyle ertelemesiyle AKP iktidarı boyunca 19 kez grev yasaklamış oldu. Grev yasağının ilki 2003'te Petrol İş'in örgütlü olduğu PETLAS grevi olmuştu. Aynı yıl Paşabahçe grevi 2004'te de lastik iş kolu grevlerinin yasağı izledi. 2005'te Erdemir, 2012'de THY, 2014'te de Şişecam grevlerine yasak getirildi. 2013'te Gezi isyanının arkasından patlak veren "Metal fırtına" olarak adlandırılan 2015 ve 2017 yılında metal fabrikalarında ilan edilen grevlere yasak koyuldu.

Sahte övünçler

Cumhurbaşkanı Erdoğan 15 Temmuz darbe girişiminin birinci yıldönümünde "Olağanüstü hali biz iş dünyamız daha iyi çalışsın diye yapıyoruz. Soruyorum, iş dünyanızda herhangi bir sıkıntınız, aksamanız var mı? Biz göreve geldiğimizde OHAL vardı. Ama bütün fabrikalar grev tehdidi altındaydı. Hatırlayın o günleri. Şimdi böyle bir şey var mı? Tam aksine. Şimdi grev tehdidi olan yere biz OHAL'den istifadeyle anında müdahale ediyoruz. Diyoruz ki hayır, burada greve müsaade etmiyoruz, çünkü iş dünyamızı sarsamazsınız." diyerek işçi grevlerini nasıl yasakladığını ve sermaye yanlısı politikalarını itiraf etmişti.

Yukardaki konuşmayı yapan aynı Erdoğan değilmiş gibi 30 Aralık 2018'de partisinin il başkanları toplantısında "Bizimle beraber grev denilen olaylar ortadan kalktı. Şimdi grevler yok. Grev olmuyorsa işçinin hakkını veriyorsun, hukukunu gözetiyorsun demektir." diyerek işçi sınıfının yaşamındaki; yasak, yağma, sömürü; ölüm, direniş ve isyan gerçeğinin üstünü örtmeye çalışmış yalandan övünçler göstermişti.

Direniş ve kazanım

AKP-MHP iktidarının son grev yasağı Bekaert Çelikte oldu. İşçiler yasağa aldırmayıp direnişlerine devam ettiler. Patron ve iktidar karşısında kararlı duruşları ve eylemleri işçilerin kazanımıyla sonuçlandı.
Geride bıraktığımız 2022 yılı hafızalarda direnişler, grevler ve emekçilerin isyanıyla yer etti. İnşaat metal, kâğıt kimya ve tekstil gibi çok sayıda sektörde emekçiler hakları için ayaklandı. Toplu iş sözleşmelerinde çıkan anlaşmazlıklar, mobbing, baskı, şiddet, yetersiz ücretler, kötü çalışma koşulları, işten çıkarılma… Tüm bunlara karşı ülkenin dört bir yanında işçiler, haklarını aradı hem iktidardan hem de işverenden hesap sordu.
2023 yılının ise ilk direniş ateşini Antep'te döküm işçileri, Adana'da Saya işçileri yaktı.
İşçiler, direnmeye bu yıl da devam ediyor, direniş sermaye düzeni yıkılına kadar sürecek.

GENÇLİK

Gençliğin yaşamın her yanındaki kavgası sürüyor!

Bütün mümkünlerin kıyısında; umut direnen gençliğin yaratma cesaretinde!

Krizlerin bir seçim takvimine sıkıştırılmaya çalışıldığı ve tüm sorunların başka bir sorun odağıyla çözüleceği yanılsaması bizler için gerçek çıkış odağı değil.

Fatma Ardal

Okul sıralarından kasa arkalarına, ağır sanayi işlerine, esnek ve güvencesiz işlerde canı pahasına çalışmak zorunda kalan üniversiteli öğrencilerin sayısı giderek artıyor. Son 5 yılda 1.115.530 sıra arkadaşımız ya okuduğu üniversiteden kaydını sildirdi yada okuduğu bölümü dondurmak zorunda kaldı. Bu zorundalığı oluşturan başlıca sebepler ekonomik kriz koşullarında geçinememek veya hali hazırda okuduğumuz bölümlerin bizim için hiçbir gelecek tahayyülünün kalmaması.

Evet üniversiteli gençler geçinemiyor ve bu üstü kapatılamayan bir gerçek. Kılı kırk yararak, bin bir hayal ve gelecek planı ile geldiğimiz üniversiteler bizim için hayatta kalma savaşı verdiğimiz alanlara dönüşmüş durumda. Mevcut kapitalist sistem ve onun temsilcilerinin girdiği krizler silsilesi, gençleri gözden çıkarmasına ve açık savaş açmasına sebep oluyor.

Öğrencilere müjde!

Türkiye kira ortalamasının 7.032 TL'ye yükseldiği, Türkiye'nin Avrupa da yüksek enflasyon sıralamasında ilk sıraya oturduğu, ulaşım zamlarının sene başıyla bütün illerde tam oranlı artışı, elektriğe son bir yılda yüzde 399'luk zam artışı olduğu bir gerçeklikte Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bir müjde olarak açıkladığı KYK burs zammı bu savaşın açık bir göstergesi. Tekrar hatırlayalım "Bugünkü son müjdemizi de üniversite

öğrencilerimize vermek istiyorum. Yükseköğrenim öğrencilerimizin kredi burs miktarını hatırlayın, biz göreve geldiğimizde ne veriyorlardı? 45 liracık. Verdikleri buydu. Bu yıl itibarıyla lisansta 850 lira idi, şimdi bunu 850 liradan 1250 liraya çıkarıyoruz…" demişti Cumhurbaşkanı! Aylık 3 öğün simit ve iki çay içmenin bedeli 1250 TL, işte size müjde!

Türkiye kira ortalamasının yüzde yirmisini ancak karşılayabilen burs miktarı müjde! Bir yetişkinin sağlıklı biçimde beslenebilmek için tüketmesi gereken gıdaların aylık fiyatı 750 TL iken 1250 TL burs zammı bir müjde! Yani temel düzeyde beslenme, barınma ve ulaşım gibi temel insan haklarını dahi karşılamaya yetmeyen bir burs zammı müjde diye allanıp pullanarak yutturulmaya çalışılıyor bize. Sağ cebimize müjde haberiyle giren 1250 TL daha ay başında sol cebimize girmeden misliyle alınıyor.

Seçimin nesnesi olmayacağız!

Bütün bir toplum ve biz gençler açısından süreç giderek belirsizleşiyor. Ekonomik krizin faturasını bizlere kesmeye çalışan mevcut iktidar sürekli zor, şiddet ve baskı aygıtlarıyla nefes almamızı dahi imkânsız hale getirmeye çalışarak mevcut çelişkilerin üstünü örtmeye çalışıyor. Şimdi artan huzursuzluk, belirsizlik ve öfke duyguları ile birleşecek ve sorunlarımız karşısında yıkıcı bir güce dönüşecek yeni bir toplumsal duygu, mücadele ortaklığını inşa etmemiz gerekiyor.

Krizlerin bir seçim takvimine sıkıştırılmaya çalışıldığı ve tüm sorunların başka bir sorun odağıyla çözüleceği yanılsaması bizler için gerçek çıkış odağı değil. Bütün mümkünlerin kıyısında olduğumuz bu dönemeçte sonucun bizler için kalıcı bir çözüme dönüşebilmesinin anahtarı yeniyi yaratabilme mücadelemizi kalıcı hale getirmekten geçecek.

Çalınan dikkat, irade felci ve özneleşme

Şimdi "bizden çalınanları geri almak" ve felç olan iradelerimizi kazanmak gibi bir derdimiz var.

Güney Mengen

Şimdiye kadar, içinde yaşadığımız topluma dair birçok tanımlama yapıldı. Gözetim, tüketim, denetim, performans, yorgunluk toplumu, palyatif, McDonald'slaşmış, kuşatılmış, yabancılaşmış, uykusuz toplum…Felaketler, belirsizlik, dijital ve canavarlar çağı vd.

Bu tanımlamalar dahi çok boyutlu ve karmaşık bir çağda ve toplumda yaşadığımızı gösteriyor.

Evet, devletler, şirketler ve erkekler tarafından gözetleniyoruz, rasyonelleştiriliyoruz, yönlendiriliyoruz, denetleniyoruz, yorgunlaştırılıyoruz, kuşatılıyoruz, yabancılaştırılıyoruz, iradesizleştiriliyoruz.

Bunlardan yakınmanın bir anlamı var mı?

Kendimizin dışında bir şeyler gelişiyor ve elimizden bir şey gelmiyor gibi hissediyoruz.

Egemenler, bu faaliyetleri yalnızca kendileri olarak ve yalnızca kendi aygıtlarıyla yapsalardı bu kadar başarılı olamazlardı. Bu toplumsallığın özelliği, egemenlerin kuşatma faaliyetlerini, bizi de birer öznesi haline getirerek gerçekleştirmesi.

Çevremizdeki insanları hatta tanımadığımız insanları bile gözetliyoruz, denetliyoruz, rasyonelleştiriyoruz.

Bir başkasının denetimi, gözetimi, yorgunluğu vd. bizim bu toplumsallığı yeniden üretmemizden geçiyor. Bunu dışarıdan yapamayız.

Eğer insan doğası denilen şey, içinde bulunduğumuz "toplumsal ilişkilerin bütünü" değil de tek tek bireylere özgü ve statik bir şey olsaydı böyle bir çağda ve toplumda yaşadığımız için oldukça kaygı duyabilirdik ya da kaygı duymakta haklı olabilirdik.

Oysa bazen bu kuşatmalara rağmen bazen de bizzat bu kuşatmaların bir sonucu olarak bu sürecin öznesiyizdir.

Üretken etkinliklerimiz, doğayı ve toplumsal ilişkilerimizi olduğu gibi kendi doğamızı da değiştirip dönüştürmemize neden olur. Bunu, kapitalist toplumsal ilişkilerin bir sonucu olarak kimi kapasitelerimizi kaybetmenin yanı sıra kimi yeni kapasiteler kazanarak yaparız.

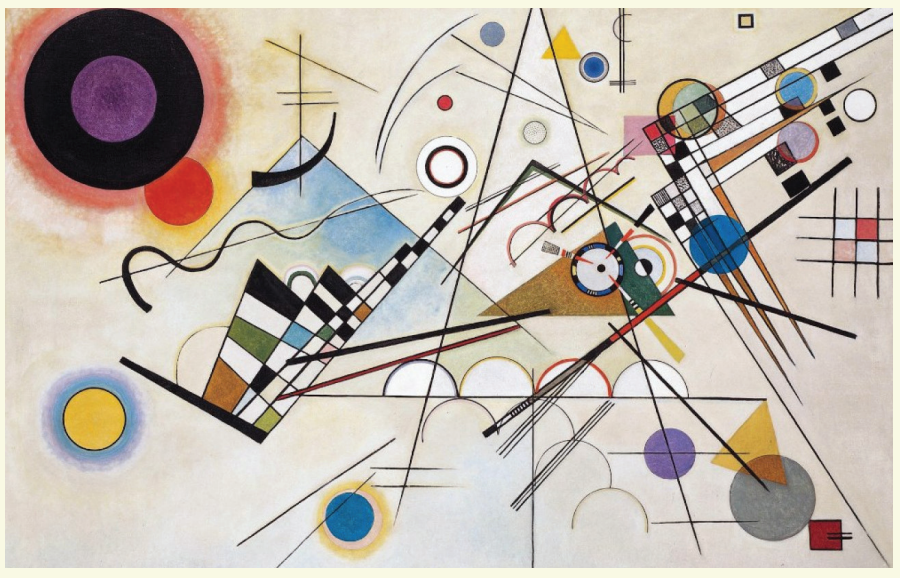
Bir tarihsel-toplumsal bağlama oturtmadan, bugünün insanını önceki çağların insanları ile karşılaştıran kimi psikolojik, nörolojik ve fizyolojik değerlendirmelere mesafeli olmalıyız.

Dijital kompleks

Dijital platformlarda her hareketimiz data olarak kaydedilir, bu bir gözetim sürecidir.

Daha sonra yapılandırılmış dataların depolandığı veritabanları çeşitli algoritmalarla eşgüdümlü hale getirilerek birer tüketici ya da potansiyel tüketici etiketimiz oluşturulur. Etiketlerimize uygun veriler, reklamlar sistematik bir şekilde karşımıza çıkartılarak o potansiyel gerçekleştirilir. Zamanla bizi biz yapan şey o etiket olur ve o etiket yeni bir biz yaratır.

Birçok kapasitemiz tarih boyunca rıza ya da zor yoluyla çalındı. İnternet kompleksi bu ikisini de içeren ama ikisinden farklı da olan özelliğe sahip. Tam da bugüne özgü işlevselliği olan bir mekanizma. Dijital platformlarda bu kadar vakit öldürmeye kimse bizi

"zorlamıyor" ama tam anlamıyla rızamız olduğunu da söyleyemeyiz.

Çalınan dikkat

Johann Hari "Çalınan Dikkat –Neden Odaklanamıyoruz?" kitabını yazarken, Slikon Vadisi'nde bir milyar insanın yaşam tarzını, neleri göreceğini, neleri görmeyeceğini, duygu ve düşüncelerini belirleyen, insanları sosyal medya platformlarından da daha fazla "meşgul etmek" için çalışanlardan Tristan ve Aza Raskin ile buluşuyor.

Tristan, "Kullanıcı ne kadar uzun süre meşgul edilirse o kadar iyi. Bunun basit bir nedeni var. İnsanların telefonlara baktığı süre arttıkça gördükleri reklam sayısı ve böylece Google'ın kazandığı para artıyor." derken bu platformların amaçlarının "dünyayı birbirine bağlamak" kadar masum olmadığını ortaya koyuyordu.

Tristan, "alt tarafı bir butona basacaksınız" ve istediğiniz zaman telefonu ya da bildirimleri kapatabileceksiniz diyenlere de bunun bir "zalim iyimserlik" olduğunu belirterek; "Kendinize hâkim olmayı deneyebilirsiniz, ama ekranın diğer tarafında size karşı çalışan bin tane mühendis var." cevabını veriyor.

Evet, internet dikkatimizle birlikte birçok kapasitemizin çalınmasına yol açıyor, tahayyül ettiğimiz toplumun tam zıttı yönde bir kültür inşa ediyor, irademizi felç ediyor…

Bu sistemde, çalınmaya yazgılı bir zamanımız olduğu gibi, çalınmaya yazgılı bir dikkatimiz var.

Her taşın altından çıkan dev

Dikkatimiz çalındı evet, ama yalnızca bu değil; tarih boyunca birçok kapasitemiz çalındı.

Yönetim faaliyetimiz, üretim faaliyetimiz, düşünme faaliyetimiz, birçok şeyi deneyimleme imkânımız, ilgimiz ve merakımız bir avuç azınlık tarafından çalındı.

Yaşamımıza dair belirleyici kararları bir kenara bırakalım, gündelik yaşamımıza dahi müdahalemiz çok sınırlı. Çalıştığımız yerlerde hangi bütünün parçasını ürettiğimiz bizi ilgilendirmiyor artık.

Kimseyle büyük bir tutkuyla özgürlükçü bir ilişki kuramıyoruz.

Geleceğe dair büyük fikirleri, bir kenara bırakalım, gündelik düşünsel faaliyetlerimiz belli temel ihtiyaçların giderilmesi ve belki birkaç kalıp cümleyi ifade etmekle geçiyor.

300 kelimeyi aşmayan gündelik konuşmalarımız "abuklama" değil de ne?

Bu kadar edilgen olduğumuz bir yaşamda her şeyin bizim etrafımızda döndüğünü düşünmek ancak bizi de içine alan bir sis makinesinin yapabileceği bir şey olmalı.

Bizden çalınanları nasıl geri alacağız?

Yönetim faaliyetimiz, üretim faaliyetimiz, düşünme faaliyetimiz, birçok şeyi deneyimleme imkânımız, ilgimiz ve merakımız bir avuç azınlık tarafından çalındı. Şimdi "bizden çalınanları geri almak" ve felç olan iradelerimizi kazanmak gibi bir derdimiz var.

İrade dediğimiz şey biraz da yaşama müdahale etme gücü ve cüretidir. Belirlenen yaşamlarımızda adım adım belirleyen olma sürecidir.

Bu da gündelik yaşamlarımızdan başlayarak, yaşadığımız mahallelere, kentlere, üniversitelerimize, işyerlerimize, gezegenimize, zamanımıza, örgütümüze müdahil olmaktan geçiyor.

Öğrencilerin derslerine ilgisiz olmasının nedeni, sahiden de o bilgilerin "gerçek hayatta ne işe yarayacağından" koparılmış olması olabilir mi?

Öğrencilerin üniversite yönetimine katılmayı talep etmesi; göreceği dersleri belirlemeye talip olması, kim için, ne için, nasıl bir bilim üreteceğine karar vermek istemesi işte böylesi bir çalınanı geri alma tarihselliği ve bilinciyle donatılmalı.

Devrimcilerin arasında ve dışında bu özneleşmenin coşkunluğunu, enerjisini, neşesini, yaratıcılığını taşıyanları da bir edilgenlik halinde Godot'yu bekleyenleri de görürüz.

Yaşamın her yanı iradeleşmenin, özneleşmenin, güçlenmenin bir savaş alanı olabilir.

Devrimci örgütlerimiz özneleşmenin biçiminin ve içeriğinin sistemin nesnelliğine ya da kişinin kendiliğindenliğine bırakmadan belirleneceği mekanizmalardır.

Kişinin kendisiyle, nesnelliğiyle, içinde bulunduğu nesnellik ve toplumsallıkla savaşıma girecek, bu savaşımı kazanımlarla sürekli kılacak, her aşamasında yaratıcı bir enerji ile yeni bir nesnellik ve toplumsallık ürettiğinin bilinciyle donatacak bir işlev görmesi gerekir.

DÜNYA

Ekonomik ve siyasi krizlerin dünya çapında derinleşmesi yeni çatışmaların ve savaşların zeminini hazırlıyor.

Brezilya'da dejavu

Bu baskın her ne kadar "öfkeli bir kalabalığın" meclisi basması gibi dursa da önce ABD'de ve sonrasında ise Brezilya'da olan olaylar faşist ekiplerin ve partilerin, klasik burjuva partilerin aksine sokağa çıkıp yağma ve baskın yapmalarının bir "gelenek" haline geldiğini söyleyebiliriz.

Berk Deniz

2022 yılının son günlerinde, özellikle Türkiye'den de oldukça ilgiyle takip edilen Brezilya seçimlerini sol bloğun adayı Lula kazanmıştı.
Seçimlerin sonuçlanmasından sonra özellikle internet ve sosyal medya üzerinden örgütlenerek seçime hile karıştırıldığını ileri süren ve seçimin iptal edilmesini isteyen Bolsonaro seçmenleri tarafından Lula'ya karşı ufak çaplı protestolar ve eylemler gerçekleşti. Bu sırada "hileli seçimi" reddeden "halkın" adayı Bolsonaro ise çoktan Florida'ya gitmiş ve KFC'den aldığı tavukları yemek ile meşguldü.

Baskın geleneği

Yıllardır Brezilya'da sermayeye verdiği tavizler, kullandığı ayrıştırıcı dil ile Trump'a benzetilen Bolsonaro, son dönemde özellikle Brezilya'da güçlenen aşırı sağcı kitlenin simgesi haline gelmişti. Bu kadar benzerliğin sadece iktidarda olduğu dönemde değil, sonrasında da devam etmesi beklenen bir gelişmeydi. Ve tıpkı Amerika'da olduğu gibi Bolsonaro yanlısı aşırı sağcılar 8-9 Ocak tarihlerinde Kongre, Devlet Başkanlığı Sarayı ve Yüksek Mahkeme'yi bastı.
Amerika'da gerçekleşen kongre baskınındaki görüntülerin aynısını geçtiğimiz günlerde başkent Brasilia'da gördük. Polislerin bilerek müdahaleden kaçınması, destek güçlerin geç gelmesi, bazı üst düzey güvenlik bürokratlarının göstericilere yardım etmesi olayların büyümesine ve Kongre, Devlet Başkanlığı Sarayı ve Yüksek Mahkeme'nin yağmalanmasına neden oldu.
Lula hükümeti, Başkent bölgesinden sorumlu federal görevlileri görevlerinden hızlıca aldı, fakat hâlâ güvenlik bürokrasisinde yer alan Bolsonaro destekçilerine yönelik şimdilik bir hamle yok. Son olarak ise Lula, bu süreçte pay sahibi olan herkesin yargılanacağını ve dışarıdan yardım edenlerin de hesap vereceğini duyurdu.
Bu baskın her ne kadar "öfkeli bir kalabalığın" meclisi basması gibi dursa da önce ABD'de ve sonrasında ise Brezilya'da olan olaylar faşist ekiplerin ve partilerin, klasik burjuva partilerin aksine sokağa çıkıp yağma ve baskın yapmalarının bir "gelenek" haline geldiğini söyleyebiliriz.

Devlet desteği

Bu saldırıları yaparken yanlarına aldıkları devletin güvenlik bürokrasisine sürekli darbe çağrılarında bulunmalarını da göz ardı etmemek gerekir. Otoriter rejimlerin seçim yenilgilerinden sonraki geçiş süreci her zaman belli sorunları peşinden getirmiştir. Fakat özellikle önümüzdeki son iki örnekte, faşizan iktidarların görev süreleri boyunca, özellikle iç güvenlikte kritik noktalara yerleştirdikleri kadroların kritik anlarda devlet tarafından verilen imtiyazlarını (zor kullanma, silah kullanma vb.) nasıl kendi çıkarları için kullanıldıklarını net olarak görebilmekteyiz.
ABD'de bilinçli bir şekilde merkezden takviye güçlerin geç yollanması, Brezilya'da polislerin oluşturdukları bariyerlerin "kolayca" yıkılması gibi örnekler faşist kitlelerin istediğini yapabilmesinin sebeplerinden sadece birkaçı. Şu ana kadar bu faşist kitleler sadece sembolik devlet kurumlarına yöneldiler. Bu yönelimin nedeni ise bu aşırı sağ hareketi besleyen siyasi dinamiklerin oluşan yenilgi durumunun sorumluları olarak "devlet içerisindeki bir ekibi" göstermesiydi. ABD'deki saldırıların meclisin sembolik pozisyonuna darbe vurmaya yönelik olması bunun bir göstergesi idi. Peki, bu saldırılar, sol hareketlere ve toplumun tüm ezilen kesimlerine yönelirse bizi nasıl bir senaryo bekliyor? Söylemesi güç, fakat bizim sadece seçim esnasında yapılacak saldırılara değil seçim sonrası faşist çetelerin belli başlı yerlerde yapacağı provakatif saldırılara karşı cevap verecek, kendimizi savunmamızı sağlayacak dayanışma ağlarına ihtiyacımız var. Özellikle Türkiye gibi bir ülkede geçmişten gelen bazı deneyimler, bizlere bu dayanışma ağlarının ve kültürünün ne denli hayat kurtarıcı olduğunu net olarak göstermektedir.

"Yeni" fırtınanın ekonomik ve askeri hazırlıkları

Çin'in ekonomik gücünü, ABD'nin ise askeri şiddetini kullanarak Orta Doğu'da hegemon güç olma mücadelesi, bölgedeki iktidar güçlerinin ekonomik ve askeri güçlerini büyütme fırsatı sunarken halklara zulüm ve sömürüyü dayatıyor.

C. Malatya

21. yüzyılın ilk çeyreğinin sonuna doğru ilerlerken savaşlar ve krizler dünyanın çeşitli bölgelerine yayılarak devam ediyor. Yüzyılın başından beri savaşlardan ve krizlerden en çok payı alan Orta Doğu'da ise "yeni" fırtınalara yönelik hazırlık hamleleri hız kazanıyor.

Çin bölgede

2004 yılında Çin-Arap İşbirliği Forumu'nu kurarak bölgeye ilk adımlarını atan ve son 10 yıl içerisinde adım attığı alanları yavaş yavaş büyüten Çin, geçtiğimiz yıl biterken en büyük adımını attı. Aralık ayında Çin Devlet Başkanı Şi Çinping bölgenin en büyük ülkelerinden ve ABD'nin önemli müttefiklerinden biri olan Suudi Arabistan'ı ziyaret etti.
İkili görüşmelerin yanı sıra Arap-Çin İşbirliği Forumu ile Çin-Körfez Ülkeleri Zirvesi'ne katılan Şi'nin ziyareti sırasında Suudi Arabistan ile Çin arasında 30 milyar dolarlık anlaşmalar imzaladı. Ayrıca anlaşmalara göre Suudi Arabistan ile Çin arasındaki ticarette dolar yerine yuan kullanılmasına da karar verildi.
Bu gelişmeler yıllardır ticaret aracılığıyla yumuşak gücünü kullanıp bölgedeki gücünü artıran Çin'in artık hegemon güç olmaya yöneldiğine işaret ediyor. Pekin'in, kendisini kuşatmak isteyen ABD'ye, onun hegemon olmaya çalıştığı bölgede cevap vererek hem kuşatmayı yarmayı hem de bölgeden elde edeceği "ekonomik" kazanımlarla daha da güçlenmeyi hedefliyor.
Nitekim enerji ihtiyacını bu bölgeden karşılayan Pekin'in dünyanın en büyük petrol ihracatçısı Suudilerle ticaretini yuan üzerinden yapacak olması, bölge ülkelerinin Tek Kuşak Tek Yol projesine özel ilgi göstermeleri de Çin'in önünün açık olduğunu gösteriyor.
Bölgeye askeri gücüyle çöken ama hegemonya krizi nedeniyle bu gücünü olanca şiddetiyle kullanamasa da ABD'nin, Pekin'in yönelimini "sert" gücüyle önlemeye çalışması ciddi bir olasılık. Bu olasılık da bölgedeki irili ufaklı güçlerin çeşitli hamlelerle alan ve güç kazanmaya çalışmasına yol açıyor.

BAE ve İsrail

Bölgede alan ve güç kazanmak için son yıllarda ciddi atak içerisinde olan Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) hamlelerini sürdürüyor. Körfez ülkelerinin öncülüğünü yaparak bölgedeki nüfuzunu artıran BAE, bir taraftan Suriye ile Türkiye arasındaki görüşmelere dâhil olarak Suriye'nin, diğer taraftan da İsrail'le hem ekonomik hem de siyasi ilişkilerini geliştirerek İsrail'in bölge ülkeleriyle iletişimini sağlayan "bölgesel güç" haline gelmeye çabalıyor. ABD'den aldığı silahlar da gücünü tahkim eden BAE, Washington'un olası hamlelerinde önemli rol almaya niyetli olduğunu açıkça ortaya koyuyor.
BAE kadar niyetli olan bir diğer güç ise ABD'nin bölgedeki "esas adamı" İsrail. Geçtiğimiz yüzyılın ikinci yarısından itibaren Washington'un bölgeye yönelik politikalarına askeri gücüyle destek veren İsrail'deki son gelişmeler bunun artarak devam edeceğini gösteriyor.
Son 3,5 yıl içinde beşinci kez sandığa giden İsrail'de seçimlerde Binyamin Netanyahu ile radikal Ortodoks hareketler galip çıktı. İç güvenlik bakanlığı ile Filistinliler sosyal haklarıyla bağlantılı olan bakanlıkları isteyen radikal Ortodoks hareketler, Filistinlilere yönelik savaşı büyütmeye hazırlanıyor.
Netenyahu'nun Filistin bayrağının açılmasını yasaklaması, Gazze ve Ramallah'taki Filistinli direniş hareketlerine yönelik baskıların artması da İsrail'in savaşa hazırlandığını gösteriyor.
İsrail'in içerideki savaş hazırlığı, gerek duyulduğunda (tıpkı geçmişte olduğu gibi) ABD'nin bölgedeki ihtiyacını gidermeyi de sağlayabilir.
Sonuç olarak Çin'in ekonomik gücünü, ABD'nin ise askeri şiddetini kullanarak Orta Doğu'da hegemon güç olma mücadelesi, bölgedeki iktidar güçlerinin ekonomik ve askeri güçlerini büyütme fırsatı sunarken halklara zulüm ve sömürüyü dayatıyor. Fakat on yıldan bu yana bölgenin her yerinde çeşit zamanlarda ayağa kalkıp zulüm ve sömürü dayatmalarına karşı çıkan Orta Doğu halkları da (İran'da ortaya konulduğu gibi) kendi mücadelelerinin hazırlığını "şimdilik" sessiz ve derinden sürdürüyor.

Film Önerisi: Kurak Günler

Sinema

Yakın zamanda Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın ekonomik temelli sansürüne maruz kalan Kurak Günler filmi, bir obruğun başında açılıyor. Filmde bu obrukların sebebinin yerel yönetimin yer altı sularını ekolojik bir kaygı gözetmeksizin kullanımı olduğunu anlıyoruz. Filmin geçtiği yer olan Yanıklar'da yaşamı felç eden bir kuraklık olduğu ve buna bağlı olarak halkın suya ulaşmak için kim su getirirse koşulsuz bir şekilde kabul ettiği ve ondan yana taraf aldığı bir halle karşılaşıyoruz. Ana karakterimiz savcı Emre, Yanıklar'da yerel yönetimin kontrolündeki hukuksuzluklar silsilesine karşı mücadele etmeyi kendine misyon edinmiş bir savcıdır. Yanıklar'ın muhalif gazetecisi Murat'ın da müdahalesiyle birlikte belediye ile kamu arasındaki su davasını çözmek adına çaba sarf eder.
Film, çıkarları için kötülük etmeyi kendine görev edinmiş bir grup egemen ve ona sesini çıkarmayan Yanıklar'ın, karakterimiz Emre'de yarattığı gerginlik ve yalnızlık hissini vermede oldukça başarılı olmakla birlikte toplumsal muhalefetin varlığına gözünü kapatmış olması ve çizdiği umutsuz tablo ile iki farklı perspektifte izlenmesi ve değerlendirilmesi gereken bir yapıt.

Kitap Önerisi: Çalınan Dikkat

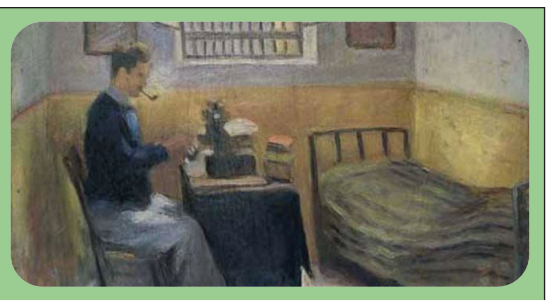

Kitap

Johann Hari, 'Çalınan Dikkat' adlı kitabında, bir şeylere uzun süre odaklanamayışımızın ardındaki sebepleri, kendi deneyimi ve farklı alanlardan uzmanların görüşlerini derleyerek sunuyor. Sosyal medya mecralarının ve gelişen teknolojinin algılarımızı ve kavrayışımızı nasıl değiştirdiğini enine boyuna incelerken, odaklanma becerimizi geri kazanmanın -tıpkı diğer toplumsal mücadelelerde olduğu gibi- bireysel düzeyde değil, ancak örgütlü bir şekilde talep edilirse mümkün olduğunun altını çiziyor.
Hari kitabında aynı anda birden çok iş yapmaya çalışmaktan uykuya, kullandığımız sosyal medya araçlarından hava kirliliğine birçok farklı faktörün, odaklanmamız üzerindeki etkisini tartışıyor. Bu tartışmaları derinleştirebilmemiz için cebimize 'gözetim kapitalizmi', 'zalim iyimserlik' gibi günümüz dünyasını anlamaya yarayacak kavramlar da koyuyor. Kitabın sonuna geldiğimizde okura birkaç pratik öneri sunmuş olmakla beraber bunun bir kişisel gelişim kitabı olmadığını özellikle vurguluyor. Toplumsal her durumda olduğu gibi burada da çözümü kolektif aramamız gerektiğini söyleyip okurları 'dikkat isyanı'na çağırıyor. İsyana giden yolu birlikte tartışmak için iyi bir aracı olduğunu düşündüğümüz bu kitabı öneriyoruz.

Memleketimden Nazım Portreleri

İçerenköy Aşma

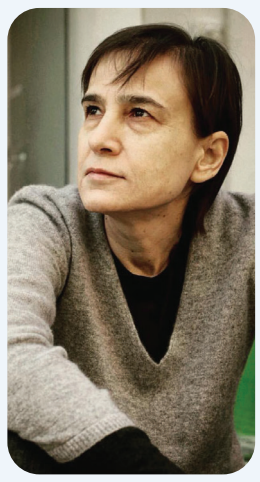

Nazım Hikmet, dünya edebiyat tarihinin en büyük sanatkârlarından biri.
Çok sayıda edebiyatçı onun yazdıklarından ve yaşamından etkilendi, etkilenmeye de devam ediyor.
Nazım Hikmet, deyince bir çoğumuzun aklına gelen onun edebi yönü. Oysa bir de Nazım Hikmet'in bir diğer mirası da ressamlığı. Nazım, şair olan dedesi Nazım Paşa'dan çocukluk yıllarında etkileniyor. Ressam olan annesi Celile Hikmet aynı zamanda şiir ile de ilgileniyor. Nazım Hikmet evlerine sürekli sanatçıların girip çıktığı bir ortamda yetişiyor. Dolayısıyla Nazım Hikmet çok küçük yaşlardan itibaren sanatın çeşitli disiplinleriyle tanışıyor. Bunun yanı sıra Fransız Devrimi, Milli Mücadele ve 1917 Ekim Devrimi'nin oluşturduğu atmosferin içinde siyasi fikirleri yeşeriyor.
Nazım, resimlerinde genel olarak, insan portrelerine odaklanıyor. Akademik olarak resim eğitimi almayan Nazım'ın, icrası zor bir alan olarak insan portreleri üzerinde yoğunlaşması tesadüfi değil. Çünkü bu portreler öyle müzelere yakışacak portreler değil, her biri "gerçek yaşamın" içerisinden üretilmiş. Asalak bir sermayedarı ya da üst sınıftan birini memnun etmek için üretilmemiş. Nazım, yoksulların "zavallı" yaşamından bakınca ulaşılmaz değerli bir maden gibi görünen, zenginlerin yaşamında güzel bir boya lekesi olan sanata karşı çıkmıştır. Çabası daha çok "gerçek yaşam" ile sanatı "birleştirme" çabasıdır.
Bu portreler, Nazım'ın genellikle yakın çevresinden oluşurlar. Bazen ziyarete gelen eşi Piraye'yi bazen yaşamı üreten iş başındaki bir emekçiyi, bazen de hapis arkadaşlarını resmeder. Daha çok pastel ve yağlı boya teknikleri ile resim yapan Nazım, ürettiği yağlıboya resimlerde bir tamamlanmamışlık ve bir olmamışlık hissettirir. Bu hissi yaratmasının teknik sebeplerinden bir tanesi portreleri yüzeysel bir boyama ile yapmasıdır. İşin teorik, fikirsel kısmını Nazım'ın ürettiği resimlere dair bir notu günümüze ulaşmadığı için bilemiyoruz. Bunları kapitalizmin bireylerde yarattığı yabancılaşma ve oradan bireyin kendini gerçekleştirememesi olarak okumak mümkündür. Çankırı Cezaevi'nde yaptığı arkadaşlarının portrelerini de Nazım'ın cezaevindeki yoldaşlarını unutturmama, tarihe not düşme çabası olarak ifade etmek yanlış olmaz. Farklı sanat disiplinlerinde çalışmalar yapmış olması ve bu disiplinlerin olanaklarından beslenmiş olması, Nazım'ı büyük bir sanatçı yapan etmenlerin arasında ele alınabilir.

Öteki - Birhan Keskin

Şiir

Ama siz yükseleceksiniz hep bembeyaz,

Onlar aşağıda siyah kalacak!

Sizin başınız bulutlarda dursun onlar balçıkta bacak!

Siz tatlı rüyalarınızı görün, onlar kalkıp sıçrayacak!

Kavunun kabuğuna bıçağı indirin siz, onlar kaçışacak.

Genişleyin siz merkezde onlar kenarda daralacak!

Onlar seyrek bir fotoğrafta uzağa bakanlar,

Onlar bir ömür taşlara su tutanlar,

Onlar bir hatırada donmuş duranlar,

Onlar bu dünyada yanmış da külde uyuyanlar.

Siz nasıl da menekşe gözlüsünüz onlarsa hep aç gözlü!

Ah siz ölümsüzsünüz dünya üstünde, onlar ölümlü.

Ve siz nasıl da güzel kokuyorsunuz, insanın hası

Onlar kenarda kirliler; onlar atık, onlar sası.

Ah siz, nasıl da 'siz'siniz buram buram, onlar avam.

Bu cahilin, yoksulun, barbarın ışık neyine, onlar ziyan!

Siz 'it was very amazing' derken 'and fun'

Onlar özür dileyenlerdi ağacın ruhundan.

Balkonunuz çok yüksek sizin baş döndürüyor.

Dünya pek alçak bir yer olacak yakında öyle görünüyor.

Dinleme Önerileri

Müzik

Bajar - Leyla
Sosyalist şair Cigerxwin'in şiirinden Ciwan Haco tarafından bestelenip seslendirilen şarkı, bir de Bajar üslubuyla bize ulaşıyor.

Yaşar Kurt - Fırt Emin
Yaşar Kurt savaş karşıtı gençlerin de sesi olmuştu. Onun, döneminde yasaklanan ¨Göndermeler¨ albümünden ¨Fırt Emin¨ şarkısına uğruyoruz:
"Sarıl bana ruhum ne olur sar beni,
Çığlıklar geçti üzerimden bulutlar geçti"

Ayşe Tütüncü - Netekim
Deneysel müziğin önemli müzisyenlerinden piyanist Ayşe Tütüncü, ritim ekibiyle birlikte 1980 darbesinin sebeplerini ve sonuçlarını ustalıkla ve nüktedanlıkla incelediği 'Netekim' şarkısıyla bizlerle.

Vardiya - Vengê To
Geçtiğimiz Haziran ayında çıkardığı son albümü 'Israrla'nın içindeki Zazaca şarkı Vengê To'nun melodisi hızla dilinize dolanacak. Diyor ki Vardiya: ¨Hangi sözümüz yarım kaldı/Bu sözümüz yarım kalsın¨

Aforizma

Antonio Gramsci

"Kendinizi başkalarının yaptıklarının tersini yapmakla sınırlarsanız orijinal olmak çok kolaydır. Ancak bu, sadece mekaniktir. Her şeye karşı çıkmak, bir muhalif olduğunuz anlamına gelmez, diğer herkesin yaptığının tersini yapmak da özgün olduğunuz anlamına gelmez."

EKOLOJİ

Ekoloji hareketi, talepleri ve siyasal programı ile döneme özgün sözünü söyleyecek.

“Kirli” havayı dağıtmanın imkanları

Ekoloji hareketinde direnişler yoğun gerilimi ve şiddeti göğüsleyen, irade sahibi kişiler/örgütler sayesinde kendisini ortaya koyuyor. Daha önce çok vurguladığımız üzere kadınlar tartışmaya yer bırakmayacak şekilde bu direnişlerin öncüsü.

Utku Şahin

Türkiye politik gündemi seçimlerin yaklaşmasıyla birlikte, beklendiği üzere sertleşmeye devam ediyor. Toplumsal dinamikler ise güncel ihtiyaçları doğrultusunda güç biriktirmeye, politika geliştirmeye yönelmiş durumda. Bu dinamikler arasında ekoloji hareketi toplumsal mücadele alanında kapladığı yeri her geçen gün genişletiyor. Ülkenin farklı noktalarında, çok yönlü doğa düşmanı saldırılara karşı güçlü direnişler gerçekleşiyor.

Hareketin nicel ve nitel olarak değişim yaşamasında, siyasal olarak gelişmesinde kritik olan iki nokta var. Birincisi doğaya yönelik saldırılar yeni değil ve uzun süredir devam ediyor. Ancak saldırılarda önemli bir hız artışı mevcut. Değişen rejimin yapısı ve ekonomik olarak yaslandığı sermaye güçlerinin ihtiyaçları doğanın sınırlarını daha fazla aşmak, tahrip etmek “zorunda”. İnşaat, madencilik ve enerji alanı tahmin edeceğiniz üzere en kritik olanları. Üzerine en çok konuşulanlar 5’li çete olsa da TÜSİAD ve diğerleri olarak tanımlayabileceğimiz sermaye güçleri de doğaya yönelik saldırıların sorumlularından. İktisadi gücü olmadan siyasi gücünü de kaybedeceğini bilen halk düşmanı güçler, ellerini kolaylaştıracak yasal düzenlemeler ve hukuki alanın tasfiyesi ile saldırılarını yoğunlaştırıyor. Böyle yapmaya mecburlar, aksi halde para/güç akışları yavaşlayacak, iktidar alanları kısıtlanacak.

İkincisi ise belli bir bölgeyi tahrip edecek olan projeye karşı başlayan yerel doğa savunusu hareketleri hızlıca siyasallaşıyor. İklim krizi başta olmak üzere ekolojik yıkımın çok yönlü etkileri daha fazla bilince çıkarılmış durumda. Ekoloji siyasetine dair hem yazınsal hem de pratik deneyimler çoğalıyor. Bununla da sınırlı kalmayarak tüm bu deneyimler başta sosyal medya araçlarını kullanmak üzere yan yana gelerek siyasal yakınlaşmalar kuruyor.

Gerilime karşı irade

İklim Adaleti Koalisyonu ile yapılan kervanlar eko-kırıma neden olan neredeyse tüm alanlara ayak bastı. Bireylerin öne çıkarak irade gösterdiği çok sayıda konferans ve etkili kampanya örgütleniyor. Ekoloji Birliği gibi ortak mücadele alanları var olmaya devam ediyor. Akbelen, Çambükü gibi direniş alanları ekoloji hareketine ruh ve enerji katıyor. Örnekleri artırmak mümkün ancak bu yazıya sığması mümkün olmaz. Tüm bu hareketliliğin, despotik devlet aygıtının güçlendiği bir zamanda gerçekleşiyor olduğunu da ayrıca not düşmek gerekir. Ekoloji hareketinde direnişler yoğun gerilimi ve şiddeti göğüsleyen, irade sahibi kişiler/örgütler sayesinde kendisini ortaya koyuyor. Daha önce çok vurguladığımız üzere kadınlar tartışmaya yer bırakmayacak şekilde bu direnişlerin öncüsü. Ortaya koyduğumuz mevcut durum henüz toplumsal bir devrim sürecine evrilemiyor. Eşitlikçi, ekolojik topluma giden yolu açabilmek için ekoloji hareketinin önünde epeyce engel var. Halkın büyük çoğunluğunu proleterleştiren, yoksullaştıran, doğasızlaştıran bir iktidar odağı.

Türkiye halkları 2002 yılından bugüne kadar uzanan süreçte oluşan/oluşturulmak istenen toplumsal yaşam biçimine karşı büyük bir öfke duyarak bu gidişatı değiştirmek istiyor. Bu öfkenin kaynağının bir kısmı da doğaya ve yaşama karşı yapılan rantçı, kapitalist yağmacı saldırılar olduğuna göre diğer öfkeli, değişim isteyen toplumsal dinamikler ile ekoloji hareketinin yan yana gelişi somut bir ihtiyaç.

Seçim ve mücadele

Önümüzdeki kritik seçim ve mücadele sürecinde bu yan yana gelişin daha yüksek bir enerjiye kavuşması gerekli. Aksi halde restorasyon güçleri olarak tanımlayabileceğimiz iktidar alternatifi olan 6’lı masa, vizyon belgeleri ve çeşitli açıklamalarından da görebileceğimiz üzere doğanın sınırlarını görmeyen, sermaye yanlısı politikalarını hayata geçirmeye çalışacak. Sırtını dayadığı sınıf olduğumuz doğayı ekolojik, eşitlikçi bir perspektifte ele alarak başka bir yaşamı inşa edebilmemizin tek yolu sermaye karşıtı duruşumuzun net olması, güç kazanmasına bağlı. Ekolojik yıkımın bilincinde olan, sermaye karşıtı bir çizgiyi halkçı temelde kurmaya çalışan Emek ve Özgürlük ittifakı önemli bir adres olarak kendisini göstermektedir. Ekoloji hareketinin ilerici unsurları, mücadelenin önünde olanlar bu ittifakla doğrudan bağ kurmalı.

Elbette ekoloji hareketi kendisi olarak, talepleri ve siyasal programı ile döneme özgün sözünü söyleyecektir. 21 Ocak’ta gerçekleşecek olan “Ekoloji Hareketleri Konferansı” ve sonrasında devam edecek olan yan yana gelişler gücümüzü ve deneyimlerimizi büyütecek. Sermaye karşıtı duruş sergileyen çok sayıda ekoloji hareketinin öznesi olduğu bu konferansa, toplumsal dinamiklerin ve kendisini devrimci alanda konumlandıran herkesin katılımı oldukça önemli. Türkiye ekoloji hareketinin önemli bir anına tanıklık etmek isteyen, yıkıma karşı eşitlikçi bir toplumun adımlarını atmak isteyen tüm özneleri bekliyor olacağız.

(T)Alan Başkanlığı ışığında COP15 izlenimleri

İklim krizine olduğu gibi biyoçeşitlilik krizine de ancak halk tarafından verilecek örgütlü bir mücadele çözüm olabilir, egemenlerin uluslararası anlaşmaları değil.

Beyda Ceylan

Bir çoğumuz geçtiğimiz Kasım ayında gerçekleşen COP27 hakkında az çok bilgi sahibi olsak da en az onun kadar önemli olan COP15’ten çok haberdar değiliz. COP15, yani Birleşmiş Milletler Biyoçeşitlilik Konferansı’nın 15.si, geçtiğimiz aralık ayında, Covid-19 pandemisinden kaynaklı 2 yıl ertelemeden sonra Kanada’nın Montreal şehrinde gerçekleşti. Konferans, bilim insanlarının dünya üzerindeki türlerin biyolojik imhasına ve altıncı kitlesel yok oluşa doğru gidişata karşı uyarılarını gündeme getirmesi bakımından oldukça kritik. Bunun yanında 2030 yılına kadar korunacak doğal alanların %10 seviyesinden %30’a yükseltilmesi ve yerli halkların ve kültürlerinin korunmasının sağlanması gibi önemli küresel hedefler koyan Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesinin (GBF - Global Biodiversity Framework) kabul edilmesi de üzerinde durulması gereken bir konu. Fakat geçmişin deneyimlerini gelecekte olabilecekler hakkında bir yol gösterici olarak gören bizler için “Aichi Hedefleri”nin karşılaştığı hüsrandan sonra bu planın da hükümetlerin ve şirketlerin vicdanına bırakılırsa yine bir hüsranla sonuçlanacağı gayet açık. Aichi Hedefleri, 2011-2020 yılları arasında biyoçeşitlilik kaybını durdurmaya yönelik Biyoçeşitlilik İçin Stratejik Plan’ın ana gündemiydi. Birleşmiş Milletler; biyoçeşitliliğin önemi hakkında farkındalığı arttıracak, doğal habitat kaybı oranını azaltacak, yok olma tehlikesi altında olan türleri koruyacak ve önemli ekosistemlerin yenilenmesini sağlayacak hedefler koyan bu planın hiçbir hedefini ucundan da olsa gerçekleştiremediğini açıkladı. Hatta ekokırımın boyutu daha da sürat kazanarak ve yoğunlaşarak bütün dünyayı yok oluşa doğru sürükleyen bir boyuta gelmiş bulunmakta.

Biyoçeşitlilik ve eko-kırım

Peki iklim krizi kadar gündemimizde olmayan fakat acilen yakıcı bir sorun olarak kavrayıp harekete geçmemiz gereken -iklim krizinden bile daha hızlı ilerlediğinden bahsediliyor- dünya üzerindeki tüm canlı yaşamını derinden etkileyecek olan biyoçeşitlilik krizinin ne gibi sonuçları olabilir?

Öncelikle bir milyondan fazla bitki ve hayvan türünün yok olma tehdidi altında olduğu bir zamanda yaşıyoruz. 1970’ten beri yaban hayatı %69 oranında azalmış, ki bu oran ciddi anlamda kavrandığında hiç de yazması kadar kolay bir oran değil.

Biyoçeşitlilik krizi için acilen harekete geçmezsek tüm canlı yaşamı için hayati öneme olan sahip temiz suya, havaya ve gıdaya erişim oldukça zorlaşacak. Son günlerde bilim insanlarının Türkiye genelinde yaşanan aşırı kuraklık ve hava kirliliği hakkındaki uyarılarını göz önüne aldığımızda bu geleceğin hiç de uzağımızda olmadığını fark edebiliriz.

Bu noktada COP15’teki yanlışın ne olduğunu tartışmanın önemli olduğunu düşünüyorum. Bunu, İngiltere’de ve Türkiye’de son dönemde yapılmaya çalışılan yasa tasarısı değişikliği adı altında kuralsızlığı yasallaştırma girişimleri gibi somut örnekler üzerinden inceleyebiliriz.

Öncelikle İngiltere’nin Avrupa Birliği’ndeyken tabi olduğu yasaların değiştirilmesine izin verecek olan yeni AB Yasa Tasarısı’nın bir parçası olarak, yaban hayatını ve su ekosistemini koruma altına alan binden fazla yasayı rafa kaldırma girişimini verebiliriz.

Birleşik Krallık dünya üzerindeki eko-kırımın en büyük tarihsel sorumlularından biriyken, yani doğasını en çok tüketmiş ve başka ülkelerinkini de sömürgeleştirme yoluyla talan etmişken böyle bir karar alması tabii ki bizler için şaşırtıcı değil.

Giderayak vurguna devam

Türkiye’nin ise COP 15’te mevcut korunacak doğal alanların 3 kat arttırılması kararına imza atmasına rağmen kararın üzerinden 10 gün geçmeden gerçekleşen Uludağ talan girişimine de imza atması, devletlerin doğayı koruma yolunda ne kadar samimi(!) olabileceklerini açıkça gösteriyor.

Bütçe görüşmeleri devam ederken AKP Bursa milletvekillerinin önerdiği yasa teklifiyle Uludağ’ın Milli Park statüsünün kaldırılarak yerine bir (T)Alan Başkanlığı getirecek olan kanunun meclisten geçirilmesi, istedikleri yapılaşmanın önünde büyük bir engel olan Milli Parklar Kanunu’ndan kurtulmak ve Uludağ’ı istedikleri gibi rant sağlayabilecekleri bir “turizm cenneti” haline getirmek amacının hayata geçirilmesinden başka bir şey değil.

1308 bitki çeşidine ev sahipliği yapan, dünya üzerinde sadece Uludağ’da yaşayan 32 tip endemik bitkiye; 49 çeşit kelebek türüne, Bombus Arısı, Sakallı Akbaba ve Kaya Kartalı’na yuva olan eşsiz bir biyoçeşitliliğe sahip Uludağ için mücadele eden doğa ve yaşam savunucularının yılmayan iradesini selamlamadan bu yazıyı bitirmek uygun olmaz.

İklim krizine olduğu gibi biyoçeşitlilik krizine de ancak halk tarafından verilecek örgütlü bir mücadele çözüm olabilir, egemenlerin uluslararası anlaşmaları değil.

PARTİ'DEN

Bir Çıkış Var: Demokratik Cumhuriyet

Bir Çıkış Var: Demokratik Cumhuriyet şiarı ile İstanbul'da gerçekleştirdiğimiz sempozyumda; faşizm ve restorasyon seçeneklerinin karşısında, halkçı olasılığın gerekçelerini ve imkânlarını konuştuk. Yüzlerce kişinin katıldığı sempozyum, konuşmacıların katkıları ile zengin bir içeriğe kavuştu. Kayıtları izlemek için karekodumuzdan Youtube kanalımıza erişebilirsiniz.

Arçelik servis işçileri direnişte!

Adana Arçelik servis işçileri uzun süredir yürüttükleri sendika çalışması nedeniyle işten çıkarıldılar. "Açlığa ve yoksulluğa mahkûm olmayacağız" diyen işçiler işe geri alınma ve sendika çalışmalarının baskı olmaksızın devam etmesi talebiyle işyeri önünde direnişe geçtiler.

Şimdi Emek ve Özgürlük zamanı!

Şimdi Emek ve Özgürlük zamanı diyerek çıktığımız yolda önemli bir eşik olan 15 Ocak mitingini sokak sokak, mahalle mahalle örgütledik.
Bu miting halkın kendi mitingidir dedik ve halk güçlerini kendi çıkış olasılığının etrafında hep birlikte buluşturduk.

toplumsal özgürlük
Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00